

# **ШЕРИДАН ЛЬО ФАНУ КАРМИЛА**

Превод от английски: Петър Попов, 1992

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Как те излизат от своите гробове и се връщат в тях за известно време всеки ден, без да разместят пръстта или да оставят някаква следа за безпорядък в състоянието на ковчега или погребалните одежди, винаги е било необяснимо. Двойнственото съществуване на вампира се поддържа чрез ежедневно подновяван сън в гроба. Неговата силна жажда за човешка кръв представлява енергията за неговото съществуване в будно състояние. Вампирът е склонен да се увлича по определени хора със завладяваща страст, приличаща на любовната.

В Щирия, въпреки че не сме забележителни хора, живеем в замък или както казват тук: „шлос“ . Дори един малък доход, в тази част на света е от твърде голямо значение. Осем или деветстотин годишно правят чудеса, но беше достатъчно оскъден доход, за да не задоволява заможните семейства у дома.

Баща ми е англичанин и аз нося английско име, макар че никога не съм виждала Англия. Тук, в това самотно и примитивно място, където всичко е толкова учудващо евтино, аз наистина не виждам как, дори и повече пари биха помогнали за нашия комфорт и дори лукс. Баща ми беше на австрийска служба и се оттегли с пенсия и наследство. При една сделка купи това феодално имение и малкото земя около него твърде изгодно. Няма нищо по-живописно и уединено. Замъкът се издига на малко възвишение в гората. Пътят — много стар и тесен, минава край подвижния мост, който никога не бе вдиган по мое време. Ровът под него гъмжеше от риба, а по повърхността му плаваха бели флотилии от водни лилии и много лебеди. Над всичко това замъкът извисяващо своята фасада с множество прозорци, кули и готически параклис. Около него гората се разтваря и образува необикновено красива поляна пред портата, а вдясно един стръмен готически мост носи пътя над поток, който лъкатуши под дебелите сенки на гората.

Вече казах, че това е едно много самотно място. Отсъдете дали казвам истината! Като се погледне от входната врата към пътя, гората, в която се издига нашият замък, се простира на петнадесет мили вдясно и до дванадесет вляво. Най-близкото обитавано село е на около седем английски мили вляво. Най-близкият обитаван замък, свързан по някакъв начин с разказаното, е този на стария генерал Шпилсдорф и се намира почти на двадесет мили разстояние в дясната посока.

Споменах „най-близкото обитавано село“, защото само на три мили западно по посока замъка на генерал Шпилсдорф, има едно село в развалини с причудлива малка църквица. Тя сега е без покрив и под свода ѝ се намират засипаните с пръст гробници на гордата фамилия Карнщайн, която сега не съществува. Тя притежавала някога разрушения замък, който от дълбините на гората се издига над мълчаливите развалини на селото. Относно причината за

обезлюдяването на това впечатляващо и меланхолично място има легенда, която аз ще разкажа някой друг път.

Сега трябва да ви кажа колко малобройна е групата, която съставлява обитателите на нашия замък. Не включвам прислугата или онези подчинени, които заемат стаи в пристройките към замъка. Слушайте и се чудете! Баща ми е най-милият човек на света, но вече застаряващ. Аз, по времето на моя разказ, съм само на деветнадесет. Осем години са минали оттогава. Аз и баща ми съставлявахме семейството на замъка. Майка ми — дама от Щирия, умря рано, но аз имах добродушна гувернантка, която бе с мен, почти от началото на детството ми. Не мога да си спомня каквото и да е, без нейното пълно, доброжелателно лице, да присъства във всичките ми спомени. Тя беше госпожа Перодон, родом от Берн. Нейните грижи и добър характер отчасти запълваха празнотата от загубата на майка ми, която аз не помня. Гувернантката беше третия човек в нашата малка група на вечеря. Имаше и четвърти — госпожица дьо Лафонтен. Дама, която смятам, че се определя като „завършваща и даваща блъсък на възпитанието гувернантка“. Тя говореше френски и немски, а госпожа Перодон френски и развален английски, към който баща ми и аз прибавяхме и своя английски, за да предотвратим превръщането му в изчезващ език при нас, отчасти от патриотични подбуди. Ние говорехме на него всеки ден. В резултат на всичко се получи една смесица от езици, на която непознатите често се смееха, и която сега няма да се опитвам да възпроизвеждам в този разказ. Освен това имаше две или три млади дами, приятелски настроени, почти на моята възраст. Те бяха нередовни посетители за по-дълги или по-къси периоди и аз понякога им връщах визитите. Това бяха нашите развлечения. Разбира се, имаше и случайни посещения на „съседи“ от пет или шест левги разстояние. Мога да ви уверя, че независимо от всичко това, живота ми бе твърде самoten.

Моите гувернантки имаха точно толкова контрол над мен, колкото вие бихте предположили, че такива мъдри особи могат да имат над едно твърде разгледено момиче, чийто единствен родител му позволява да върши почти всичко.

Първата случка в моето съществуване оставила силен и ужасен отпечатък върху съзнанието ми, и който фактически никога не беше заличен, бе един от най-ранните инциденти в моя живот. Някои хора

ще го сметнат за толкова незначителен, че не би заслужавал да бъде описан тук. Въпреки всичко, вие ще разберете постепенно защо го споменавам. Помещението наречено забавачница, беше изцяло само за мен — огромна стая на горния етаж на замъка, със стръмен дъбов покрив. Не може да съм била повече от шестгодишна, но една нощ се събудих и оглеждайки стаята от леглото си, не успях да видя прислужницата. Бавачката ми също я нямаше и разбрах, че съм сама. Не бях изплашена, защото бях от онези щастливи деца, които старателно са държани в изолация от познаването на разкази за духове, приказки за вълшебници и от всички онези знания, които ни карат да се завиваме през глава при внезапното изскърцване на врата или когато пламъкът на загасваща свещ кара отражението от колоната на леглото да танцува по стената близо до лицето ми. Бях разсърдена и обидена тъй като помислих, че съм била пренебрегната. Започнах да хълцам готова да избухна в силен плач, когато за моя изненада видях едно сериозно, но много красиво лице да ме гледа от края на леглото. То бе на млада дама, коленичила с ръце под покривката на леглото. Погледнах я с нещо като приятно учудване и спрях да хълцам. Тя ме погали и легна до мен на леглото. Притегли ме към себе си усмихвайки се. Веднага се почувствувах приятно успокоена и заспах отново. Бях събудена от усещането, че две игли се забиват дълбоко в гърдите ми и извиках високо. Дамата се отдръпна с приковани в мен очи, след това се спусна на пода и аз си помислих, че се скри под леглото.

За първи път бях толкова изплашена и закрещях с всички сили. Бавачка, прислужница, домакин — всички дотичаха в стаята и чули историята ми, те не я приеха сериозно, а се опитваха да ме успокояват колкото можеха. Но макар и да бях дете, аз можах да забележа, че лицата им бяха пребледнели, с необичаен израз на беспокойство. Видях ги да надничат под леглото и оглеждат стаята, да се взират под масите и да отварят шкафовете. Домакинът пошепна на бавачката: „Сложи ръката си на тази вдълбнатина в леглото! Някой НАИСТИНА е лежал там! Съвсем сигурно е, мястото е още топло!“ Спомням си как прислужницата ме разсъблече, как и тримата оглеждаха гърдичките ми, където им казах, че съм почувствува убождането, а те да казват, че там няма видим белег.

Домакинът и другите две прислужнички, отговарящи за детската, останаха да бдят при мен цялата нощ. И от този ден някой винаги

оставаше в стаята докато станах почти на четиринадесет години.

Бях много нервна дълго време след случката. Извикан беше и един доктор, който бе бледен и изглеждаше много стар. Колко добре си спомням неговото продълговато, посивяло лице, леко надупчено от едра шарка, неговата кафява перука! В продължение на известно време, всеки втори ден, той идваше и ми даваше лекарство, което аз, разбира се, мразех.

На сутринта след като видях привидението, аз бях в състояние на ужас и уплаха. Не понасях да бъда оставена сама дори и за един момент, въпреки че беше ден. Спомням си как баща ми се качваше горе в стаята и стоеше до леглото. Говореше мило, задаваше редица въпроси на гувернантката, смееше се от все сърце на някой от отговорите. Спомням си как ме потупваше по рамото и ме целуваше, казвайки ми да не се страхувам, че това е било само един сън и не би трябвало да ме нарани. Но аз не бях спокойна, защото знаех, че посещението на странната жена не беше сън! Бях УЖАСНО изплашена!

Бях малко успокоена от прислужницата на забавачницата, която ме уверяваше, че тя е дошла и ме е погледнала, че е легнала до мен в леглото, и че сигурно съм била в полуусънно състояние, за да не разпозная лицето ѝ. Но и това, въпреки че бе потвърдено и от гувернантката, не ме задоволи твърде много.

Спомням си, че през същия този ден, един почтен стар човек в черно расо, влезе в стаята заедно с бавачката и домакина, поговори малко с тях и много мило с мен. Лицето му беше приятно и благородно. Той ми каза, че ще се молят и събра ръцете ми една до друга. Пожела аз да изрека, докато те се молеха „Боже, чуй всичките ни молитви, в името на Исус!“ Мисля, че бяха тези думи, защото често си го повтарях и моята бавачка постоянно ме караше да ги споменавам в молитвите си в продължение на много години.

Спомням си съвсем ясно замисленото лице на този беловлас старец, неговото черно расо, високата стая с тромавите мебели по модата от преди триста години около него, оскъдната светлина проникваща в мрачната атмосфера през малкия решетъчен прозорец.

Старецът коленичи, трите жени също и той се моли високо със сериозен треперещ глас. Забравих целия си живот, предхождащ това събитие, а известен период време след него също бе изцяло потънал в

мрак. Но сцените, които току-що описах изпъкват живо, както отделните картини на една заобиколена с мрак фантасмагория.

\* \* \*

Сега ще Ви разкажа нещо толкова странно, че то изисква изцяло вашето доверие в моята правдивост, за да можете да повярвате на моята история. Тя е не само вярна, но и аз наистина бях неин очевидец.

Беше през една приятна лятна вечер. Баща ми ме помоли, да се поразходя малко с него покрай онази красива горска ивица, която споменах, че се простира пред замъка.

— Генерал Шпилсдорф не може да дойде при нас толкова скоро колкото предполагах — каза баща ми докато се разхождахме.

Той трябваше да ни посети за няколко седмици и ние очаквахме пристигането му на следващия ден. Щеше да доведе със себе си една млада дама — негова племенница. Госпожица Райнфелд аз никога не бях виждала, но чух да я описват като едно много очарователно момиче и в нейна компания аз си бях обещала много щастливи дни. Това посещение и новото запознанство, което то обещаваше, представляваха моята мечта от много седмици.

— И колко скоро ще дойде? — запитах аз.

— Няма да е до есента. Нито след два месеца... — отговори той.

— А сега пък съм много доволен, мила, че никога не си познавала госпожица Райнфелд!

— И защо? — попита, засегната и любопитна.

— Защото бедната млада дама е мъртва — отвърна той. — Забравих, че не съм ти казал, но ти не беше в стаята, когато получих писмото на генерал Шпилсдорф тази вечер.

Бях силно потресена. Генерал Шпилсдорф бе споменал в първото си писмо от преди шест или седем седмици, че тя не била добре, но нямало нищо, което би предизвикало и най-малкото беспокойство за сериозна опасност.

— Ето го писмото на генерала! — каза баща ми и ми го подаде.

— Страхувам се, че той е в голяма печал. Струва ми се, че писмото е било написано при силна възбуда и разсеяност.

Седнахме на една пейка до великолепни липови дървета. Слънцето залязваше с цялото си меланхолично величие зад покрития с

гори хоризонт, а потокът, който тече до нашия дом и преминава под стръмния стар мост, криволичеше сред огромни дървета. Водата му отразяваше в своето течение избледняващия пурпур на небето.

Писмото на генерал Шпилсдорф бе толкова необикновено, толкова безумно и на някои места толкова противоречиво, че аз го препрочетох два пъти. Вторият път четях на глас на баща ми. Бях неспособна да възприема съдържанието с изключение на предположението, че мъката бе разстроила разсъдъка му.

То гласеше:

„Изгубих моята мила племенница, която толкова много обичах. През последните дни на заболяването на скъпата Берта не бях в състояние да ви пиша. Преди това нямах представа за грозящата я опасност. Изгубих я и сега научавам ВСИЧКО, но твърде късно. Тя почина в покоя на невинността и в славната надежда за едно благословено бъдеще. Злодеят, който предаде нашето безразсъдно гостоприемство, извърши всичко това. Помислих, че приемам в дома си невинност, радост, един очарователен спътник за моята изгубена Берта. Небеса! Какъв глупак съм бил! Благодаря на Бога, че детето ми умря без подозрения за причината на своето заболяване и за ненавистната страст на причинителя на цялото това нещастие. Отдавам остатъка от живота си на преследване и унищожаване на едно чудовище. Казано ми е, че мога да се надявам да изпълня моето справедливо и безмилостно намерение. Засега почти няма светъл лъч, за да ме води. Проклинам моята суетна доверчивост, моята жалка любов към превъзходството, моята слепота, моята упоритост — всичко, но е твърде късно! Не мога да пиша или говоря правилно сега. Разсеян съм. Веднага щом се възстановя малко, ще се отдам на разследване, което вероятно може да ме доведе и до Виена. По някое време наесен, след два месеца или по-рано ако съм жив, ще Ви видя ако ми позволите, разбира се. Тогава ще ви кажа всичко, което

сега не се осмелявам да напиша върху хартия. Сбогом!  
Молете се за мен, скъпи приятелю!“

Така завършваше това странно писмо. Въпреки че никога не бях виждала Берта Райнфелд, очите ми се напълниха със сълзи от внезапното съобщение. Бях объркана и дълбоко разочарована.

Слънцето вече залязваше и падаше здрач. В приятната ясна вечер ние се разхождахме, размишлявайки Върху възможните значения на жестоките и несвързани изречения, които аз току-що бях прочела. Оставаше ни да извървим почти една миля преди да достигнем до пътя, които минава пред замъка и през това време луната ярко светна. При подвижния мост срещнахме госпожа Перодон и Госпожица дъо Лафонтен, които бяха излезли гологлави, за да се наслаждават на изключително красивата лунна светлина. Наближавайки ги, ние чухме как гласовете им се преливаха в оживен диалог. При моста се присъединихме към тях и заедно останахме да се любуваме на красивата гледка. Поляната, през която току-що бяхме преминали лежеше пред нас. Отляво тесният път криволичеше между стволовете на величествени дървета и се губеше от погледа всред сгъстяваща се гора. Отдясно същият път пресичаше стръмния и живописен мост, покрай който се издигаше разрушена кула, пазила някога прохода. Отвъд моста се очертаваше стръмно възвишение покрито с дървета и обрасли с бръшлян скали.

Над ниските места и поляни, се прокрадваше, подобно на пушек, тънък слой мъгла, заличаващ разстоянията с прозрачното си було. Тук-там различавахме реката, леко пробляскуваща на лунната светлина.

По-нежна и приятна гледка човек не би могъл да си представи! Новините, които току-що бях научила я превърнаха в меланхолия, но нищо не можеше да наруши нейното невъзмутимо, тържествено спокойствие, омагьосващото величие.

Наслаждавайки се на красотата, баща ми и аз гледахме мълчаливо пространството пред нас. Двете гувернантки стояха малко зад нас, разговаряха за гледката и бяха твърде красноречиви относно луната. Госпожа Перодон беше пълна, на средна възраст, романтична, говореше и въздишаше поетично... Госпожица дъо Лафонтен, също като баща си — германец, считащ се за психолог, метафизик и мистик

— сега заяви, че когато луната свети с такава обилна светлина, е всеизвестно, че това е признак за особена духовна дейност. Ефектът на пълнолунието при такава яркост е разностранен. Той влияел на сънищата, влияел върху сомнамбулизма, влияел на нервните хора. Имал чудни физични влияния свързани с живота. Госпожицата разказа как един неин братовчед, който бил моряк на търговски кораб, заспал на палубата в такава нощ с лице изцяло обърнато към лунната светлина. Сънувал старица, драскаща го по бузата. Когато се събудил цялото му лице било ужасно изкривено на една страна и ликът му никога не възвърнал своето нормално състояние.

— Луната тази нощ — каза тя, — има силно божествено и притегателно въздействие! Забележете, когато погледнете зад вас към фасадата на замъка, как всичките му прозорци блестят и трепкат в сребристо великолепие, сякаш невидими ръце са запалили светлините в стаите, за да посрещнат вълшебни гости.

Има лениви състояния на духа, в които самите ние не сме разположени да разговаряме. Но разговорът на другите е приятен за нашите безразлични уши. Аз продължавах да съзерцавам, задоволена от звънкия разговор на дамите.

— Изпаднах в едно от моите потиснати настроения тази вечер — каза баща ми след известно мълчание. Цитирайки Шекспир, който често четеше на глас, с цел да поддържаме нашия английски, той продължи:

*Наистина защо съм скръбен аз не знам:  
Туй уморява ме и тебе уморява,  
Но как тъй стана — как се случи?*

— Забравих останалото. Но се чувствам така, сякаш някакво голямо нещастие е надвиснало над нас. Предполагам, че отчаяното писмо на генерала има нещо общо с това.

В този момент, необичаен шум от колела на карета и много копита по пътя, привлече нашето внимание. Те сякаш се приближаваха откъм възвищението над моста и много скоро екипажът се показва от тази посока. Първо двама конника пресякоха моста, след това се появи една карета, теглена от четири коня, а други двама мъже яздеха след

нея. Изглеждаше като карета на някоя видна личност и всички бяхме веднага увлечени да наблюдаваме това твърде необикновено зрелище. След няколко мига то стана още по-интересно, защото когато каретата премина най-високата част на стръмния мост, коня на един от водачите се подплаши и предаде уплахата на останалите. След един или два скока напред, всички заедно се впуснаха в див галоп, повличайки със себе си язденция отпред конник. С грохот се понесоха по пътя към нас, с бързината на идващ ураган. Възбудата от гледката беше станала още по-силна поради ясните, проточени писъци на женски глас от прозореца на каретата.

Всички се взирахме с любопитство и ужас, баща ми мълчаливо, останалите с различни възклициания от уплаха. Напрежението ни не трая дълго. Точно преди да стигнат подвижния мост на замъка, по пътя от който те идваха се извисяваше огромна липа. От отсрещната страна се издигаше стар каменен кръст, при видът на който конете, сега вече движещи се с наистина ужасяваща бързина, свиха така сякаш искаха да докарат колелетата върху подаващите се от земята корени на дървото. Знаех какво щеше да последва. Закрих очи и обърнах глава встрани. В същия миг, чух вик от моите приятелки, които бяха отишли малко напред. Любопитството отвори очите ми и аз видях сцена на крайно объркане. Два от конете бяха на земята, каретата лежеше на една страна, с две колела във въздуха.

Мъжете бяха заети с освобождаването на впряговете и една дама със заповеднически вид и осанка беше излязла. Тя стоеше със стиснати ръце, повдигайки кърпичката си от време на време към очите. През вратата на каретата изнесоха млада дама, която изглеждаше безжизнена. Моят мил, стар баща беше вече при по-възрастната дама, с шапка в ръка, очевидно предлагайки своята помощ и запасите на своя замък. Дамата изглежда не го чуваше и не обръщаше внимание на нищо друго освен на крехкото момиче, което бе положено върху наклона на насипа.

И аз приближих. Младата дама беше очевидно зашеметена, но със сигурност не беше мъртва. Баща ми, който се гордееше с това, че е нещо като лекар, бе вече поставил пръстите си върху нейната китка и уверяваше дамата, която се обяви за нейна майка, че пулса въпреки своята слабост и неритмичност е без съмнение още уловим. Дамата плесна с ръце и погледна нагоре сякаш бе в моментен изблик на

признателност. Веднага след това отново застана в своята театрална поза, която е естествена за някои хора. Тя бе това, което наричат хубава за годините си жена и сигурно е била красива. Беше висока, но не слаба, облечена в черно кадифе и изглеждаше твърде бледа, но с гордо и властно изражение на лицето, макар че сега бе особено развлънтувана.

— Някой бил ли е роден толкова да страда? — чух я да казва със стиснати ръце, когато се приближих. — Това съм аз! В пътуване на живот и смърт, при изпълнение на което ако изгубя един час, възможно е да загубя всичко. Моето дете не ще бъде възстановено достатъчно, за да продължи своя път, а и никой не може да каже колко дълго ще трае това. Трябва да я оставя! Не мога, не смея да се забавя! Можете ли да ми кажете, господине, колко далеко от тук е най-близкото село? Трябва да я оставя там! Няма да видя моята любима и дори няма да имам вести от нея до завръщането си, чак след три месеца!

Дръпнах баща си за дрехата и прошепнах сериозно на ухoto му:

— О! Татко, умолявам те, помоли да я остави при нас! Би било толкова прекрасно! Направи го, умолявам те!

— Ако госпожата довери детето си на грижите на моята дъщеря и нейната добра гувернантка — госпожа Перодон, и позволи да остане като наш гост, под моя закрила до нейното завръщане, то това ще представлява голяма чест и задължение за нас и ние ще се отнасяме към нея с всичките грижи и всеотдайност, които заслужава едно толкова свято доверие!

— Не мога да направя това, господине! То би означавало да обременя вашата любезност и благородство твърде жестоко — каза дамата смутено.

— Напротив, това би представлявало за нас много голяма любезност, в момент когато най-много се нуждаем от нея! Дъщеря ми току-що беше разочарована заради едно голямо нещастие. Ако вие поверите тази млада дама на нашите грижи, то това ще бъде нейната най-добра утеша. Най-близкото село по вашия път е отдалечено и не разполага с такава странноприемница, в която вие мислите да оставите дъщеря ви. Не можете да й позволите да продължи пътуването си на значително разстояние, без да има опасност. Ако, както вие казвате, че не можете да прекъснете пътуването си, и трябва да се разделите с нея

тази вечер и никъде другаде няма да намерите толкова честни уверения за грижи и нежност, колкото тук!

В маниерите и външния вид на дамата-майка имаше нещо много изискано, дори импозантно, а в поведението ѝ — нещо много обаятелно. Тя сякаш искаше да направи впечатление на някого с убеждението, че е влиятелно лице.

През това време каретата бе поставена в изправено положение и конете, твърде послушни, отново във впряговете. Дамата хвърли на дъщеря си поглед, който аз определих като не много ласкав. Поне не толкова, колкото човек би очаквал от началото на случката.

После леко се поклони на баща ми и се оттегли на две или три крачки заедно с него, извън обсега на слуха ни. Говори му със сурво и съсредоточено изражение, съвсем не като онова, с което дотогава бе говорила.

Бях изпълнена с учудване, че баща ми сякаш не забелязваше промяната. Бях неизразимо любопитна да науча какво би могло да бъде онова, което тя говореше почти в ухoto му със сериозност и бързина. Две или три минути, най-много, тя остана ангажирана по този начин. След това се обърна и с няколко крачки се озова там, където лежеше дъщеря ѝ, поддържана от госпожа Перодон. Коленичи до нея за малко и прошепна, както предполагаше госпожата една малка благословия на ухoto ѝ. После целувайки я набързо се качи в каретата си, вратата беше затворена. Лакейте облечени в царствени ливреи скочиха отзад, ездачите пришпориха конете, кочиящите изплющаха с камшици, конете подскочиха и внезапно се впуснаха в бесен ход. Каретата се понесе, следвана със същата бързина от двамата ездачи зад нея.

\* \* \*

Проследихме кортежа с очи докато той постепенно се изгуби от погледа ни в обгрънатата от мъгла гора. Звукът от копита и колела замря в тихия нощен въздух.

Не бе останало нищо, което да ни увери, че приключението не е било една моментна илюзия, освен младата дама, която точно в този момент отвори очи. Аз не бях в състояние да я видя, защото лицето ѝ бе извърнато от мен, но тя повдигна глава, очевидно за да се огледа и аз чух един много тих, жаловит глас:

— Къде е мама?

Нашата добра госпожа Перодон отговори нежно и добави няколко утешителни думи. След това я чух да пита:

— Къде съм? Какво е това място? — После като на себе си тя каза: — Не виждам каретата и майка, къде е тя?

Госпожата отговори на тези въпроси дотолкова, доколкото ги бе разбрала. Постепенно младата дама си припомни как се бе случило премеждието и бе доволна да чуе, че никой в каретата или прислугата извън нея не се е наранил. Когато научи, че майка ѝ я бе оставила тук до своето завръщане след три месеца, тя заплака.

Щях да прибавя моите утешения към тези на госпожа Перодон, когато госпожица дъо Лафонтен постави ръката си върху моята казвайки:

— Не се приближавай! Засега е достатъчно един човек да води разговор с нея. Едно съвсем малко вълнение би я сломило окончателно.

„Веднага щом момичето се почувствува добре в леглото — помислих аз, — ще изтичам до стаята ѝ горе и ще я видя.“

Междувременно баща ми беше изпратил един прислужник на кон да повика лекаря, който живееше на около две левги разстояние от нас. А в замъка една спалня се приготвяше за приемането на младата дама. Сега вече непознатата се изправи и подпирайки се на ръката на госпожа Перодон, премина бавно през подвижния мост и портата на замъка.

Прислужниците в хола чакаха, за да я приемат и тя бе отведена към стаята ѝ. Салона, в който обикновено стояхме и служеше за наша гостна, беше просторен, с четири прозореца и гледаше към рова, подвижния мост и към горския пейзаж, който току-що описах.

Помещението беше облицовано в резбовано дърво от дъб, с огромни шкафове, а столовете тапицирани с алено кадифе от Уtrecht. Стените бяха покрити с гоблени, обградени от огромни златни рамки, фигурите по тях бяха в естествена големина, облечени в стари и много интересни костюми, а представените сюжети ловни — лов с ястреби и соколи, и най-вече празнични. Не бе толкова недостижимо човек да се чувствува изключително удобно. Тук ние пиехме чай и баща ми с неговите патриотични наклонности настояваше тази национална напитка да присъства редовно на масата, наред с нашето кафе и какао.

Тази нощ ние отново седнахме там и при запалени свещи обсъждахме приключението от вечерта. Госпожа Перодон и госпожица дъо Лафонтен присъстваха в нашата компания. Младата непозната, едва легнала в леглото си, бе потънала в дълбок сън и тези дами я бяха оставили на грижите на една прислужница.

— Как намирате нашата гостенка? — попитах аз веднага щом госпожата влезе. — Разкажете ми всичко за нея!

— Харесвам я изключително много! — отговори госпожата. — Тя е, според мен, най-красивото създание, което някога съм виждала. На твоите години е и е толкова нежна и хубава!

— Тя е невероятно красива — намеси се госпожицата, която бе надникнала за миг в стаята на непознатата.

— И какъв сладък глас! — добави госпожа Перодон.

— Забелязахте ли една жена в каретата, която не излезе от нея след като тя бе изправена отново? — запита дъо Лафонтен. — Тя само гледаше от прозореца.

— Не, не сме я видели.

Тогава госпожица дъо Лафонтен описа една отвратителна черна жена, с нещо като цветен тюрбан на главата, която гледала през цялото време от прозореца на каретата, поклащайки глава и хилейки се подигравателно към дамите. Била с блестящи очи и огромни бели очни ябълки, а зъбите ѝ били стиснати като при силна ярост.

— Забелязахте ли злите погледи на глутницата от слуги? — попита госпожата.

— Да! — каза баща ми, който току-що бе влязъл. — Грозни, презрени хора! Такива още не бях виждал през живота си. Надявам се, че няма да успеят да оберат бедната дама в гората. Те са умни негодници, въпреки всичко, организират се само за минута.

— Смея да кажа, че са изтощени от твърде дългото пътуване — каза госпожата. — Освен че изглеждаха зле, техните лица бяха странно слаби, тъмни и мрачни! Много съм любопитна, признавам, но се осмелявам да кажа, че младата дама ще ни разкаже всичко за това утре, ако се е възстановила достатъчно.

— Не мисля че ще може! — каза баща ми със загадъчна усмивка и леко кимване с глава, сякаш знаеше повече за това, отколкото искаше да ни каже.

Това ме направи още по-заинтригувана за онова, което се бе случило между него и дамата в черно кадифе по време на краткия, но сериозен разговор непосредствено преди нейното заминаване. Бяхме едва останали сами, когато го измолих да ми каже. Той не се нуждаеше от много настояване.

— Няма особена причина, за да не ти кажа. Тя изрази нежелание да ни беспокои с грижи за дъщеря си, казвайки, че тя имала крехко здраве, била нервна, но с напълно здрав разум.

— Колко странно е да се каже всичко това — намесих се аз. — Толкова ненужно е.

— Във всеки случай то БЕШЕ казано — засмя се той, — и тъй като желаеш да узнаеш всичко, а то е наистина съвсем малко, аз ще ти кажа. Тя ми каза: „Правя дълго пътуване от ЖИЗНЕНА важност.“ Набледна на думите „бързо и тайно“. Каза още: „Ще се върна за детето си след три месеца. Междувременно, тя няма да говори за това кои сме, от къде идваме и за къде пътуваме“. Това е всичко, което тя каза. Говореше на много чист френски. Когато изрече думата „тайно“, тя спря да говори за няколко секунди, гледайки суро, с очи приковани в моите. Струва ми се, че тя добре доказва това. Ти видя колко бързо си замина. Надявам се, че не съм сторил нещо съвсем глупаво като приютих младата дама.

Аз, от моя страна, бях очарована. Копнеех да видя момичето и да говоря с него. Само очаквах кога доктора ще ми даде разрешение. Вие, които живеете в градовете, не можете да имате представа какво велико

събитие е запознанството с нов приятел в такава пустош, каквато ни заобикаляше.

Докторът пристигна чак към един часа, но аз вече не можех да отида в леглото си и да заспя, така както не можех да настигна каретата, с която облечена в черно кадифе, загадъчната дама бе отпътувала. Когато лекарят слезе в гостната, съобщи много обнадеждаващи неща за своята пациентка. Тя вече бе поизправена в леглото, пулса ѝ съвсем ритмичен, очевидно се чувстваше много добре. Без никакво нараняване по тялото, слабия нервен шок бе отминал съвсем безболезнено. Нямаше нищо лошо в това да я видя, ако и двете го желаехме. След лекарското разрешение, аз изпратих да я попитат дали би ми позволила да я посетя в стаята ѝ за няколко минути. Прислужникът се завърна веднага, за да каже, че тя не желаела нищо повече от това. Можете да бъдете сигурни, че аз незабавно се възползвах от тази възможност.

Нашата посетителка лежеше в една от най-хубавите стаи в замъка. Тя беше дори малко внушителна. Срещу леглото имаше потъмнял гоблен, представляващ Клеопатра с аспиди върху гърдите. Върху другите стени бяха изобразени още тържествени класически сцени, макар малко избелели. Но в декорациите на стаята имаше достатъчно богати и разнообразни цветове, както и позлатени дърворезби. Всичко това компенсираше напълно сивотата на стария гоблен. Върху нощната масичка имаше свещи. Гостенката седеше. Хубавата ѝ стройна фигура беше обвита в мекия копринен халат с бродирани цветя и подплата от дебело пътно сукно, който майката бе хвърлила в краката ѝ когато още тя лежеше на земята.

Кое бе това, което ме накара да онемея и да отстъпя няколко крачки назад от леглото, тъкмо когато бях стигнала до него и започвах моето малко приветствие? Ще ви кажа. Видях същото лице, което ме беше посетило през онази нощ на моето детство, лице, останало силно запечатано в паметта ми. Лице, за което аз дълги години толкова често размишлявах с ужас и никой не подозираше за какво точно мислех. То бе хубаво, дори красиво, и както когато за първи път го видях, имаше същото меланхолично изражение.

Сега лицето почти моментално проблесна в странна неподвижна усмивка на признателност. Последва цяла минута мълчание и тогава тя проговори. Аз не можех.

— Колко е чудно! — възкликна тя. — Преди дванадесет години аз видях лицето ти в един сън и оттогава той постоянно ме преследва.

— Наистина е чудно! — повторих аз, превъзмогвайки с усилие ужаса, който за известно време ме бе накарал да онемея. — Преди дванадесет години, при съновидение или в действителност и аз със сигурност те видях! Не бих могла да забравя твоето лице. Оттогава то остана пред очите ми. — Изрекох смутено и аз.

Усмивката ѝ бе станала по-топла и ласкова. Всичко, което намирах за странно в нея, бе изчезнало и усмивката, и нейните покрити с трапчинки бузи вече бяха очарователно хубави и разбираеми. Почувствувах се успокоена и продължих с гостоприемен тон да я увещавам да остане, да ѝ казвам какво голямо удоволствие е доставило нейното случайно пристигане на всички нас и особено какво голямо щастие е то за мен. Хванах ръката ѝ докато говорех. Бях малко стеснителна, каквито са самотните хора, но положението ме направи разговорлива, дори смела. Тя притисна ръката ми и постави своята върху нея, очите ѝ блеснаха и поглеждайки набързо към лицето ми, усмихна се отново и се изчерви. Тя отговори на моята гостоприемна покана много сърдечно. Аз седнах до нея все още смаяна и тя добави:

— Трябва да ти разкажа за моето видение и твоето присъствие в него. Толкова е странно, че и двете сме се видели в такъв ясен сън, както сега аз виждам теб и ти мен, и когато разбира се, и двете сме били само деца. Аз бях дете на около шест години, когато се събудих от един объркан и неясен сън. Намерих се в стая, различна от моята, грубо и несръчно облицована в някакво тъмно дърво с шкафове, високи легла и пейки в нея. Мисля, че всичките легла бяха празни и в самата стая нямаше никой друг освен мен. След като се огледах малко, наслаждавайки се на един железен свещник с две разклонения и който със сигурност ще разпозная сега, пропълзях под едно от леглата, за да достигна до прозореца. Но когато излязох изпод леглото, чух някой да плаче.

Погледнах нагоре, както бях още на колене и видях ТЕБ! Съвсем сигурно — теб! Така, както те виждам сега: млада дама, със златиста коса, огромни сини очи и устни, твоите устни, така както си тук сега. Твоята хубост ме плени. Покатерих се на леглото и те прегърнах. Струва ми се, че и двете заспахме. Бях разбудена от един вик! Ти

пищеше изправена в леглото. Бях изплашена и се спуснах на пода. И както ми се стори тогава, загубих за малко съзнание. Когато дойдох на себе си, бях отново у дома, в моята стая.

Оттогава не мога да забравя лицето ти. Не бих могла да бъде заблудена от подобна прилика. Ти си дамата, която тогава видях!

Сега бе мой ред да разкажа за подобното мое видение. Аз го направих при нескритото учудване на моята нова позната.

— Не зная коя би трябвало повече да се страхува от другата — каза тя, усмихвайки се отново. — Ако ти не беше толкова хубава, мисля, че щях много да се страхувам от теб. Но тъй като си такава, каквато си, а и двете сме толкова млади, единствено чувствувам само, че съм се запознала с теб преди дванадесет години и почти имам право да ти бъда близка. Във всеки случай изглежда, че ние сме предопределени от ранното си детство да бъдем приятелки. Чудя се дали ти се чувствуаш така странно привлечена от мен, както аз от теб? Никога не съм имала приятелка, дали ще намеря такава сега? — Тя въздъхна и нейните нежни тъмни очи ме погледнаха изгарящо.

Истина е, че сега се чувствувах твърде необичайно при красивата непозната. Аз се усетих, както тя каза, „привлечена от нея“, но имаше и нещо като отблъскване. В това неясно, двойствено чувство, надделя усета за привличане. Тя ме интригуваше и ме спечели, беше толкова красива и толкова неописуемо обаятелна! Забелязах как нещо като вялост и изтощение я обземат и побързах да й пожелая „лека нощ“.

— Докторът мисли — добавих аз, — че ти трябва да имаш прислужница, която да дежури при теб тази нощ. Една от нашите те очаква. Ще ти бъде много полезна, а и е много тиха и кротка женица.

— Колко мило от твоя страна, но не бих могла да спя, не бих могла с друг в стаята. Не ще искам никаква помощ и да ти доверя ли моята слабост, че съм преследвана от мисълта за крадци. Нашата къща беше обрана веднъж и двама прислужници бяха убити. Затова винаги заключвам вратата си. Това стана навик. Ти си толкова мила и знам, че ще ми простиш. Виждам, че в ключалката има ключ.

Тя ме притисна в нежните си обятия за момент и прошепна в ухото ми:

— Лека нощ, скъпа! Много е трудно да се разделя с теб, но лека нощ! Утре, но не рано, ще те видя отново. — После се отпусна с въздишка върху възглавницата и нейните хубави очи ме проследиха с

нежен и меланхоличен поглед. Прошепна отново: — Лека нощ, скъпа приятелко!

Младите хора харесват и дори обичат импултивно. Бях поласкана от очевидната, въпреки че още незаслужена привързаност, която тя ми показваше. Аз харесвах доверието, с което веднага ме прие. Тя беше убедена, че ние трябва да бъдем много добри приятелки.

Следващият ден дойде и ние отново се срещнахме. Бях очарована от моята събеседница в много отношения. Неприятното припомняне за лицето, присъствало в моя отдавнашен сън бе изгубило от ефекта на първото неочеквано разпознаване. Тя призна, че изживяла подобен шок като ме видяла и точно същата лека антипатия се била смесила с моето възхищение към нея.

При това ние вече се надсмихахме заедно на нашите моментни ужаси.

\* \* \*

Казах ви, че бях очарована в общи линии от гостенката си, но имаше някои подробности, които не ми харесваха чак толкова много.

Ще започна с нейното описание. Тя бе с ръст над средния за жена. Бе стройна и чудно грациозна. Освен че движенията ѝ бяха отпуснати, МНОГО отпуснати наистина, в нейния външен вид нямаше нищо, което да дава признания за инвалид. Цветът на лицето ѝ бе много хубав и свеж, чертите нежни и чудесно оформени, очите ѝ бяха големи, тъмни и блестящи, косата ѝ бе превъзходна. Никога не бях виждала такава великолепна гъста и дълга коса, спусната над раменете. Често поставях ръце под нея и се смеех учудена от теглото ѝ. Бе изключително фина и мека, а на цвят много силно тъмнокафява с нещо златисто. Обичах да я разпускам, а тя сама падаше надолу от тежестта си. Заплитах я и играех с нея, когато младата дама седеше отпусната в своя стол, говорейки със своя сладък и тих глас: „Господи! Ако можех да узная всичко!“

Казах, че имаше подробности, които не ми харесваха. Бях ви казала, че доверието ѝ ме спечели още през първата нощ, когато я видях. Но аз открих, че тя проявяваше с уважение към себе си, майка си и фактически с всичко около живота си и плановете си, една постоянна резервираност. Смея да кажа, че бях неразумна, може би грешах, смея да кажа, че трябваше да уважавам тържествената повеля, тежаща върху баща ми от високопоставената дама в черно кадифе. Но любопитството е неспокойна и безскрупулна страсть, и нито едно момиче не може да издържи с търпение тя да не бъде задоволена. Какво би навредило някому, ако тя ми кажеше онова, което аз толкова горещо желаех да науча? Не вярваше ли тя в моя здрав разум или честност? Защо не искаше да ми се довери, когато аз я уверих толкова тържествено, че няма да разглася и една сричка от думите ѝ пред което и да е живо същество. Стори ми се, че независимо от годините ѝ, имаше студенина в нейния меланхоличен и упорит отказ да ми бъде разкрита поне искрица светлина. Не мога да кажа, че се карахме по този въпрос, защото тя не би се скарала за нищо. Не беше разбира се, красиво от моя страна да ѝ оказвам натиск. Бе много невъзпитано, но

аз наистина не можех да издържа. Всичко, което тя ми каза, възлизаше по моя безсъвестна преценка — на нищо. Всичкото бе събрано в три много неясни разкрития: първо — казваше се Кармила; второ — беше от много стар и благороден род; трето — дома ѝ се намираше в западна посока. Тя не искаше да ми каже името на семейството си, нито емблемата или девиза на техния герб, нито наименованието на тяхното имение, нито дори и това на страната, в която живееха.

Не трябва да мислите, че аз я беспокоях непрестанно по тези въпроси. Търсех възможност и повече подготвях почвата, отколкото давах ход на моето разследване. Един или два пъти атакувах по-директно. Но каквато и да беше тактиката ми, резултатът винаги бе пълен неуспех. Упредите и нежностите не можеха никак да ѝ повлияят. Трябва да добавя и това, че нейните уклончиви отговори бяха изпълнени с такава тиха меланхолия и неодобрение, с безбройни и дори страстни изявления, че ме харесва и вярва в моята честност, с много обещания, че някога ще узнае всичко, при което в сърцето ми не можеше да се намери място за обида. Тя често ме прегръщаше нежно около врата, притегляше ме към себе си и допирали бузата си до моята, шепнеше с устни близо до ухото ми:

„Миличка, твоето малко сърце е наранено. Не ме мисли за жестока, защото се подчинявам на непреодолимия закон на моята сила и слабост. Ако твоето малко сърце е наранено, то моето ще кърви заедно с него. Увлечена от своето огромно унижение, аз живея в твоя тих живот и ти ще умреш — да, ще умреш сладко в моя. Не мога да го превъзмогна! Както аз се приближавам към теб, така и ти на свой ред ще се приближиш към други и ще научиш увлечението от онази жестокост, която е още и любов. Така че, поне засега, не се опитвай да научиш нещо повече за мен, или живота ми, а ми вярвай с цялата си любеща душа.“

След като изричаше подобно превъзнасяне, тя ме притискаше по-силно в своята тръпнеща прегръдка и устните ѝ с леки целувки ме опарваха по бузата. Нейната възбуденост и реч бяха неразбираеми за

мен. От тези налудничави прегръдки, които не бяха много чести, трябва да призная желаех да се изскубна, но силите ми сякаш ме напускаха. Прошепваните от нея думи звучаха като приспивна песен в ухото ми и намаляваха съпротивата ми до транс, от който изглежда се възстановях само когато тя оттегляше ръцете си.

В тези загадъчни настроения аз не я харесвах. Изпитвах странно и сильно вълнение, което бе приятно, но от време на време примесено с неясно чувство на страх и отвращение. Не мислех нищо определено за нея докато траеха подобни сцени, но осъзнавах любовта прерастаща в обожание и едновременно в отвращение.

Знам, че това е парадокс, но не мога да направя друг опит за да обясня усещането си.

Сега аз пиша, след интервал от повече от десет години, с трепереща ръка, с объркан и ужасен спомен за някои случки и ситуации, изпитанието през които аз несъзнателно бях преминала. Въпреки всичко пиша с жив и много силен спомен за развитието на събитията в този разказ. Подозирам, че в живота на всички хора има някои емоционални моменти, в които нашите страсти са били най-диво и страшно разпалени, и за които между всички останали ние си спомняме най-слабо и неясно.

Понякога след момент на апатия, моята странна и красива придружителка хващаше ръката ми и я държеше с любещо притискане, повтарящо се многократно. Изчевряваше се леко, взирайки се в лицето ми с изморени и изгарящи очи, дишаше толкова бързо, че роклята ѝ се повдигаше и смъкваше неспокойно. Беше като страстта на любовник и това ме притесняваше. Беше отвратително и същевременно непреодолимо. Със злораден поглед тя ме притегляше към себе си и горещите ѝ устни обсипваха бузата ми с целувки. Тя прошепваше почти в ридание:

„Ти си моя, ти ЩЕ БЪДЕШ моя и ти и аз сме едно завинаги!“

След това се хвърляше назад в стола си, закриваше очи с малките си ръце и ме оставяше разтреперана.

„Свързани ли сме — често я питах аз, — какво искаш да кажеш с всичко това? Може би ти напомням някого, когото си обичала? Не трябва да правиш това, мразя го! Аз не те познавам, не познавам и себе си, когато ме гледаш и ми говориш по този начин!“

Тя въздишаше при тази моя сприхавост, след това се извръщаше и пущаше ръката ми.

Вземайки под внимание тези много странни прояви, аз напразно се опитвах да си дам някакво задоволително обяснение. Не бих могла да причисля поведението ѝ към притворство или хитрост. Това бе несъмнено моментен изblink на потискани инстинкти и емоции.

Дали тя не беше, независимо от доброволното опровержение на нейната майка, обект на проявяваща се за кратко време лудост или тук имаше някакво прикриване, измама и история? Бях чела в старите книги разкази за подобни неща. А ако някой млад обожател се бе промъкнал в къщата с желанието да продължи ролята си под прикритие, подпомогнат от някоя умна стара авантюристка? Имаше много неща против тази хипотеза, колкото и интересна да бе тя за моето самолюбие.

В някои отношения навиците на моята гостенка бяха странны. Вероятно не толкова особени ако се иска мнението на градска дама, колкото ни се струваха на нас селските хора. Тя слизаше долу много късно, обикновено не преди един часа. Тогава изпиваше чаша какао, но не ядеше нищо. След това излизахме на разходка, която беше просто безцелна и тя почти веднага изглеждаше изтощена и или се завръщаше в замъка, или сядаше на една от пейките разположени тук-там сред дърветата. Това беше една физическа слабост, на която духа ѝ противодействаше. Тя беше винаги оживена и много интелигентна събеседница. Понякога намекваше малко за собствения си дом или споменаваше някое приключение, ситуация или някой ранен спомен, който свидетелстваше за един народ със страни навици. Описваше обичаи, за който ние нищо не знаехме. От тези случайни намеки разбрах, че нейната родна страна бе много по-отдалечена отколкото предполагах отначало.

Един следобед, така както седяхме под дърветата, покрай нас премина погребение. Починало беше хубаво младо момиче, което бях често виждала — дъщеря на един от горските пазачи. Бедният човек вървеше бавно след ковчега на своята любима дъщеря. Тя бе неговото

единствено дете и той изглеждаше много опечален. Селяни, вървящи по двойки се появиха след него и пееха погребален химн. Аз се изправих, за да изразя уважението си когато те минаваха и се присъединих към тяхното пеене. Моята придружителка ме дръпна малко грубо и аз се обърнах изненадана. Тя рязко каза:

— Не забелязваш ли колко неблагозвучно е това?

— Напротив, намирам го много приятно! — отговорих аз раздразнена, почувствувах се много неудобно, защото хората, които образуваха малката процесия можеха да забележат и разберат какво стана.

Аз продължих да пея, но бях отново прекъсната.

— Ще ми пробиеш ушите! — каза Кармила почти ядосано, запушвайки уши с малките си пръсти. — Освен това как можеш да казваш, че твоята религия и моята са еднакви? Вашите правила ме нараняват и аз мразя погребенията! Каква суматоха! Защо? Ти трябва да умреш, ВСЕКИ трябва да умре и всички са по-щастливи, когато това стане! Да се прибираме!

— Баща ми отиде със свещеника до гробището в двора на църквата. Помислих че знаеш, че тя трябва да бъде погребана днес!

— ТЯ? Не си затормозявам главата заради селяни! Не знам коя е тя — отговори Кармила с леко проблясване в хубавите си очи.

— Тя е бедно момиче, което помислило, че е видяло дух преди две седмици и оттогава бавно гаснело, до вчера, когато издъхна.

— Не ми разказвай нищо за духове! Тази нощ аз няма да спя, за разлика от теб!

— Надявам се, че не се задава чума или треска. Всичко твърде много напомня на това — продължих аз. — Младата жена на свинаря умря само преди седмица, помислила, че нещо я хванало за гърлото както лежала в леглото си и едва не я задушило. Татко казва, че такива ужасни видения придружават някои стадии на треската. Но тя се е чувствала добре предния ден. След това отпаднала и умря преди седмица.

— Добре! Надявам се, че НЕЙНОТО погребение е приключило и НЕЙНИЯ химн е изпят, и нашите уши няма да бъдат измъчвани от онова неблагозвучие и непонятен език. Това ме изнервя. Седни тук до мен! Седни по-близо, хвани ръката ми, стисни я силно — силно, още по-силно!

Бяхме се върнали малко назад и доближили до друга пейка. Тя седна. Лицето и претърпя промяна, която ме разтревожи и дори ужаси в един момент. То потъмня и стана ужасно синкаво. Зъбите и ръцете ѝ бяха силно стиснати, тя се мръщеше и стискаше устни.

Гледаше в земята пред краката си и трепереше цялата като продължително се тресеше подобно на неудържим пристъп на малария. Сякаш цялата ѝ енергия бе впрегната в потушаване на пристъпа, с който тя тогава безмълвно се бореше. Накрая един слаб конвулсивен вик се изтръгна от нея и истерията постепенно затихна.

— Така! Така се получава като се задушават хора с химни! — каза тя накрая. — Дръж ме, дръж ме още! Минава ми.

Кризата постепенно премина и вероятно за да разсее мрачното впечатление, което зрелището бе оставило върху мен, тя стана необикновено оживена и разговорлива. Така се прибрахме у дома. Това бе първия път, когато я виждах да проявява някакви определени симптоми на онази крехкост в здравето, за които майка ѝ бе говорила. За първи път я виждах да проявява нещо като раздразнение. И двете преминаха като летен облак и аз — още веднъж след това бях свидетел на тази нейна моментна проява на раздразнение. Ще ви кажа как се случи.

Двете гледахме през един от високите прозорци на гостната, когато през подвижния мост в двора премина фигурата на скитник, когото аз познавах много добре. Обикновено той посещаваше замъка два пъти годишно. Бе фигура на гърбав човек с изострени слаби черти на лицето, които обикновено придржават недъгавостта. Той имаше островърха черна брада и се усмихваше до уши показвайки своите бели зъби. Бе облечен в светложълто, черно и яркочервено, опасан с повече каяши и колани отколкото можех да преброя. От тях висяха всевъзможни неща. Отзад носеше един вълшебен фенер и две кутии, които аз познавах добре, в едната имаше саламандър, а в другата мандрагора. Тези чудовища караха баща ми да се смее. Те бяха сбор от части на маймуни, папагали, катерици, риби и таралежи, изсушени и пришити заедно с голяма точност и с потресаващ ефект. Имаше цигулка, кутия за фокуси, чифт рагири, маски, няколко други загадъчни кутии, подрънквачи около него и черен жезъл с меден накрайник в ръката си. Негов спътник бе едно космато клощащо куче,

което го следваше по петите, но се спря подозрително при подвижния мост и след малко започна зловещо да вие.

Междувременно скитникът, както стоеше в средата на двора, повдигна своята смешна шапка и ни направи силно церемониален поклон, изказвайки своите поздравления многословно на отвратителен френски и не по-добър немски. После извади цигулката и започна да скрибуца весела мелодия, приджурявайки я с фалшиво пеене и танцуващи със смешно изражение и подвижност, които ме накараха да се смея за разлика от виенето на кучето. След това той се приближи до прозореца с много усмивки, приветствия и с шапка в лявата ръка, цигулка под мишница, нестрирен поток от думи, бързо направи дълга реклама на всичките си изпълнения и умения, които той поставил в наша услуга. Остави на нашето желание избора да покаже всички любопитни и развлекателни неща, които бяха по силите му.

— Ще бъде ли угодно на дамите да купят един амулет против злия дух, който чувам се движи като вълк в тези гори? — каза той, пускайки шапката си на плочите. — От него умират наляво и надясно, а тук има магическа сила, която никога не отказва. Забодете го само за възглавницата и вече можете да му се смеете в лицето!

Тези магически сили се състояха от продълговати парчета тънка кожа с кабалистични знаци и диаграми върху тях. Кармила моментално купи едно, така направих и аз. ТОЙ гледаше нагоре и ние му се усмихвахме развеселени, поне мога да говоря така за себе си.

Неговите пронизващи черни очи сякаш усещаха нещо, което ангажираше любопитството му. След малко той извади една кожена кутия пълна с всякакви странни и малки стоманени инструменти.

— Погледнете тук, уважаема госпожице — каза той към мен. — Аз практикувам, освен другите по-маловажни неща и зъболекарското изкуство. Чума да отнесе кучето! — прекъсна той. — Мълчи, звяр! То така вие, че уважаемите дами не могат да чуят и дума. Вашата благородна приятелка, младата дама вдясно от вас, има най-острия зъб, дълъг, тънък, изострен като шило, като игла! Ха, ха! С моя силен и остръ поглед го видях ясно, когато гледах нагоре и ако случайно наранява младата дама, пък и сигурно е така, ето ме тук, с моите пили шипки и клещи! Ще го направя объл и тъп ако уважаемата дама желае и вече няма да бъде зъб на риба, а на млада дама като нея. Хей! Неприятно ли е на младата дама? Много дързък ли бях? Обидих ли я?

Младата дама наистина изглеждаше много ядосана, защото се отдръпна от прозореца.

— Как може този шарлатанин да ни обижда така? Къде е баща ти? Ще поискам наказание за него! Баща ми щеше да заповядва да завържат такъв негодник за кладенеца, да го шибат с коларски камшик и да го жигосат до кости с печата на замъка!

Тя се отдръпна една или две крачки от прозореца, седна и едва изгубила от погледа си оскърбителя утихна така внезапно, както и бе избухнала. Полека възвърна своя нормален тон сякаш забрави за дребния шарлатанин и неговите прищевки.

Баща ми не беше в настроение нея вечер. На влизане ни каза, че имало още два случая с фатален край, много подобни на случилите се напоследък. Сестрата на един млад селянин от имение на една миля от тук, била много болна и според нейните описание била нападната почти по същия начин и сега бавно, но постоянно гаснела.

— Всичко това — каза баща ми — се отнася до естествени причини. Тези нещастни хора се заразяват взаимно със своите суеверия и така повтарят във въображението си сцените на ужас, обладали съседите им.

— Но самото обстоятелство плаши ужасно! — каза Кармила.

— Е и какво? — запита баща ми.

— Толкова се страхувам от мисълта, че ще ми се привидят неща! Мисля, че това би било толкова лошо, колкото и в действителност.

— Ние сме в ръцете на Бога. Нищо не може да се случи без негово разрешение и всичко ще свърши добре за онези, които го обичат. Той е нашия верен създал, ТОЙ ни е създал всички и ТОЙ ще се грижи за нас!

— Създател! ПРИРОДА! — повтори младата дама в отговор на милия ми баща. — И тази болест, която обхваща страната е природна. Природа! Всички неща произлизат от природата — нали? Всички неща в пространството, на земята и под земята, действат и живеят както природата повелява? Така мисля аз.

— Докторът каза, че днес ще дойде тук — каза баща ми след известно мълчание. — Искам да знам какво мисли той за това и какво мисли, че е най-добре да направим.

— Докторите никога не са ми помогали! — каза Кармила.

— Значи си била болна? — запитах аз.

— По-болна отколкото някога си била — отговори тя.

— Отдавна ли?

— Да, много отдавна. Аз страдах от същата тази болест, но забравям всичко освен болката и слабостта и те не бяха толкова силни, както при други болести.

— Тогава беше много млада, нали?

— Така е, но нека да не говорим повече за това! Нали не би наранила приятел? — Тя немощно ме погледна в очите, нежно прекара ръка на кръста ми и ме изведе от стаята. Баща ми се занимаваше с някакви документи до прозореца.

— Защо баща ти обича да ни плаши? — каза красивото момиче с въздишка и леко потреперване.

— Той не ни плаши, скъпа Кармила, това е последното нещо, за което той би помислил!

— Страхуваш ли се, мила?

— Твърде много, ако си представях, че има някаква истинска опасност да бъда нападната като тези клети хора тук.

— Страхуваш ли се да умреш?

— Да! Всеки се страхува.

Късно през деня дойде докторът и разговаря с татко известно време в кабинета. Той бе опитен човек, на шестдесет и повече години, бе напудрен и бръснеше лицето си гладко като огледало. Двамата излязоха от стаята заедно и аз чух татко да се смее и да казва:

— Учудвам се на такъв мъдър човек като теб! Какво ще кажеш за крилатите коне и драконите?

Докторът се усмихваше и даде отговор с поклащане на главата:

— Въпреки всичко, животът и смъртта са загадъчни състояния и ние знаем малко за техните възможности.

\* \* \*

Тази вечер в Грац пристигна винаги мрачният, намръщен син на реставратора. Дойде с кон и каруца натоварена с две огромни дървени каси пълни с много картини.

Пристигането му предизвика в нашето отдалечено жилище почти сензация. Касите бяха оставени в хола и за пристигналия се погрижи прислугата, докато той вечеряше. После с няколко помощници, въоръжен с чук, лост и отвертка, гостът ни завари в хола, където се бяхме събрали, за да присъстваме при отварянето на касите.

Кармила седна и продължи да гледа неподвижно как една след друга старите картини, почти всичките портрети, претърпели вече процеса на обновление, излизаха на бял свят. Майка ми бе от стар унгарски род и повечето картини, които трябваше да бъдат върнати по местата им бяха достигнали до нас чрез нея. Баща ми държеше опис в ръката си и четеше от него, а художникът изваждаше съответстващите картини. Не зная дали те бяха много особени. В по-голямата си част платната бяха видени от мен, така да се каже за първи път, тъй като пушека и праха на времето преди ги бяха заличили.

— Има една картина, която още не съм видял — каза баща ми. — В горната част на единия ъгъл, доколкото мога да прочета, е написано името Марсия Карнщайн и датата 1698. Интересно ми е да видя какво се е получило с нея.

Аз си я спомнях. Беше малка картина, около стъпка и половина висока, почти квадратна и без рамка. Тя беше толкова почерняла от годините, че не можех да разпознавам нарисуваното. Оставена за накрая, художникът я извади с известна гордост. Беше станала твърде хубава! Потресаващо! Тя сякаш живееше. Това бе изображението на Кармила!

— Кармила, скъпа! Това е истинско чудо. Ето те, жива, усмихната, готова да проговориш от тази картина! Не е ли прекрасна, татко? И забележи, Вижда се дори и малката бенка на шията ѝ!

Баща ни се засмя и каза:

— Наистина приликата е чудна! — но гледаше разсеяно и за моя изненада изглеждаше леко потресен. Продължи да говори с

реставратора, който бе едновременно и художник. Разговаряха с разбиране за портретите и други творби, които изкуството на реставрацията бе току-що възродило. А аз колкото по-дълго гледах картина, все повече и повече тънхех в почуда.

— Ще ми позволиш ли да окача тази картина в стаята си, татко?  
— запитах аз.

— Разбира се, скъпа! — каза той усмихнато. — Много съм доволен, че приликата толкова ти харесва.

Младата дама не разбра тези хубави думи, изглежда не ги чуваше. Тя се облегна в стола си, хубавите ѝ скрити под дълги мигли очи ме наблюдаваха в съзерцание и тя се усмихна с нещо като въздорг.

— Сега вече може да прочетете съвсем ясно името, написано в ъгъла. То не е Марсия, изглежда сякаш е било изписано със злато. Името е Миркала, графиня Карнщайн, а това е една малка коронка над него и отдолу пише Лето Господне 1698. Аз съм далечен потомък на фамилията Карнщайн, тоест мама беше от нея — казах ѝ аз.

— Ax! — продума тъжно младата дама. — Знам, че съм от много старо потекло. Живи ли са някои от Карнщайнови сега?

— Мисля, че няма никой, който да носи това име. Семейството беше разорено много отдавна, струва ми се в някакви граждански войни, но развалините на замъка са само на около три мили от тук.

— Колко интересно! — каза вяло тя. — Но погледни каква красива лунна светлина! — Тя поглеждаше през вратата на хола, която стоеше леко отворена. — Дали да не се разходим за малко в двора да погледдаме пътя и реката?

— Толкова прилича на нощта, когато дойде при нас! — въздъхнах аз.

Тя също въздъхна и се усмихна. Изправи се и двете прегърнати през кръста излязохме на покрития с плохи двор. В мълчание стигнахме бавно до подвижния мост, където пред нас се разкри прекрасна гледка.

— Значи ти мислеше за нощта на моето идване тук? — почти прошепна тя. — Доволна ли си, че дойдох?

— Очарована съм, скъпа Кармила! — отговорих аз.

— И искаш портрета, който смяташ за мой, да виси в твоята стая? — продума тя с въздишка като ме обхвана още по-силно през кръста и остави своята хубава глава да се отпусне на рамото ми.

— Колко си романтична, Кармила! Когато и да ми разкажеш историята си, тя ще бъде украсена най-вече с някаква романтична любов.

Тя ме целуна мълчаливо. Добавих:

— Аз съм сигурна, Кармила, че ти си била влюбена, че в този момент има любовна афера, която продължава.

— В никого не съм била влюбена и никога няма да бъда — прошепна тя, — освен в теб.

Колко красива изглеждаше младата госпожица на лунна светлина! Плах и особен бе погледът ѝ, когато тя бързо скри лице в косите ми, с горещи въздишки, преминаващи почти в стенание и притисна треперещата си ръка до моята. Нежната ѝ буза пареше моята.

— Мила, мила... — мълвеше тя. — Аз живея в теб и ти би умряла за мен! Толкова те обичам!

Аз се отдръпнах от нея. Тя ме гледаше отново с поглед, в който бе изчезнала цялата пламенност, цялата изразителност. Лицето ѝ бе безцветно и апатично.

— Има ли някакъв хлад във въздуха, скъпа? — сънено попита тя.

— Почти треперя, сънувах ли? Нека да се прибираме. Хайде, хайде, влизай!

— Изглеждаш болна, Кармила, малко слаба! Наистина трябва да пийнеш малко вино! — казах аз.

— Да, ще пийна! Сега съм по-добре. Ще се оправя напълно след няколко минути. Да, дай ми малко вино! — проговори Кармила като приближавахме вратата. — Нека за момент да погледнем отново! Вероятно за последен път ще видя луната заедно с теб.

— Как се чувстваш сега, скъпа Кармила? Наистина ли си по-добре? — попитах аз.

Започвах да се тревожа да не е засегната от странната епидемия, за която казваха, че е обхванала местата около нас.

— Татко би бил безкрайно много опечален — добавих аз, — ако разбере, че си била дори и малко болна без да ни кажеш. Имаме на разположение много опитен доктор, същия, който беше заедно с татко днес.

— Сигурна съм, че е опитен. Знам колко мили сте всички вие, но, мило дете, аз отново се чувствам съвсем добре. Няма ми нищо, освен една лека слабост. Хората казват, че съм отпусната, не мога да издържам на напрежение. Мога да извървя разстояние, колкото може едно тригодишно дете и от време на време силата, която имам, ме напуска и аз ставам такава, каквато ме видя току-що. Но се възстановявам много лесно, само миг по-късно съм в отлично състояние. Виж как се оправих!

И тя наистина се бе оправила. Разговаряхме дълго и тя бе много оживена. Остатъкът от тази вечер премина без повторение на онова, което аз наричах нейни слабости. Имам предвид нейните налудничави приказки и погледи, които ме притесняваха и дори плашеха. През тази нощ, обаче, се случи събитие, което даде нова насока на моите мисли и сякаш подтикна безжизнената натура на Кармила към мигновена енергия.

\* \* \*

Когато отидохме в гостната и седнахме на кафе и какао, Кармила не пи нищо. Беше вече съвсем на себе си. Госпожата и госпожица дъо Лафонтен се присъединиха към нас и направихме малка група за игра на карти, в процеса на която влезе баща ми заради онова, което той наричаше своя „порция чай“. Когато играта приключи, той седна до Кармила на кушетката и я попита малко разтревожено дали е получавала някакви вести от майка си откакто е при нас. Тя отговори:

След това я попита дали знае къде може да й се изпрати писмо.

— Не мога да кажа — уклончиво отговори тя, — но мислех да ви напусна. Вие вече бяхте толкова дълго гостоприемни, толкова мили с мен. Създадох ви безброй неприятности и бих желал утре да взема карета, за да се отправя по следите на майка ми. Аз знам къде ще я намеря накрая, въпреки че не се осмелявам да ви кажа.

— Но ти не трябва да мислиш за подобни неща! — възклика баща ми за мое голямо успокояние. — Не можем да си позволим да те изгубим по такъв начин и няма да се съгласим да ни напуснеш без знанието и грижите на майка ти, която бе толкова добра да ти разреши да останеш при нас до нейното завръщане. Бих бил много щастлив, ако знаех, че имаш вести от нея, но тази вечер новините за разпространението на загадъчната болест, обхванала околността, станаха още по-тревожни. Така, моя красива гостенка, аз се чувствам твърде много отговорен пред майка ти. Но ще направя всичко възможно и сигурно е, че ти не трябва да мислиш да ни напускаш без нейни указания по този въпрос. Ние бихме страдали твърде много, ако се съгласим да се разделим с теб.

— Господине, благодаря ви хиляди пъти за вашето гостоприемство! — отговори тя, усмихвайки се срамежливо. — Вие всички бяхте толкова мили към мен! Рядко преди това съм била така щастлива в живота си, както във вашия прекрасен замък, с вашите грижи и в компанията на вашата мила дъщеря.

Баща ми галантно, по свой старомоден начин целуна ръката ѝ усмихнат и доволен от нейната кратка реч.

Аз, както обикновено, придружих Кармила до стаята й, седнах и побъбрих с нея малко докато тя се приготвяше за лягане.

— Мислиш ли — казах накрая аз, — че някога напълно ще ми се довериш?

Тя се обърна усмихната, но не отговори и само продължи да се усмихва.

— Няма ли да отговориш на това? — попитах аз. — Не ти е приятно да отговаряш, не трябваше да те питам.

— Беше много права, когато ме попита за това и за всичко останало. Не знаеш колко си ми скъпа или не можеш да разбереш колко голямо е доверието, което търсиш. Но аз съм дала обет, много по-ужасен от този на монахиня и още не смея да разкажа моята история. Дори и на теб! Времето, когато ти ще научиш всичко, е много близо. Ще ме помислиш за жестока, силно себелюбива, но любовта е винаги egoистична! Колкото е по-страстна, толкова е и по-egoистична. Не знаеш колко съм ревнива! Ти трябва да дойдеш с мен, обичайки ме до смърт! Или трябва да ме мразиш и пак да дойдеш с мен, МРАЗЕЙКИ ме чрез смъртта и след нея! Няма такава дума като безразличие в моята апатична натура!

— Виж, Кармила, ти отново продължаваш да говориш твоите нелепи глупости — казах прибързано аз.

— Не аз, малката глупачка, каквато съм, пълна с прищевки и капризи! Заради тебе ще говоря като мъдрец! Била ли си някога на бал?

— Не съм. Как изглежда? Сигурно е много очарователно.

— Почти забравих, беше преди години. Аз се засмях.

— Не си толкова стара. Първият бал може трудно да бъде забравен.

— Спомням си всичко за него с известно усилие. Виждам го целия, както гмуркачите виждат какво става над тях през плътната, но прозрачна среда. През онази нощ се случи нещо, което замъгли картината и направи цветовете и по-бледи. Едва не ме убиха в леглото ми, нарашиха ме ТУК — тя докосна гърдите си, — и оттогава всичко се промени.

— И почти можеше да умреш?

— Да, една така жестока и толкова необикновена любов, която щеше да отнеме живота ми. Любовта взема своите жертви. Няма

жертвоприношение без кръв. Сега нека да отидем да спим! Чувствам се толкова ленива!

Тя лежеше и нейните малки ръце бяха заровени в пищната вълниста коса под бузата ѝ. Главата ѝ беше на възглавницата, а блъскавите очи ме преследваха където и да мръднех с някаква стеснителна усмивка, която аз не можех да разгадая. Пожелах ѝ „лека нощ“ и се оттеглих от стаята с тревожно усещане.

Често се чудех дали нашата хубава гостенка някога се моли. Аз със сигурност никога не бях я виждал на колене. Сутрин ТЯ слизаше много по-късно, след като семейните молитви бяха отдавна приключили, а вечер тя никога не напускаше гостната, за да присъства на нашите кратки вечерни молитви в хола. Ако не беше станало случайно дума в нашите безгрижни разговори, че е била кръщавана, аз щях да се съмнявам дали тя е християнка. Религията беше тема, за която аз никога не бях я чувал да казва дори и една дума.

Ако познавах света по-добре, тази особена небрежност или антипатия нямаше да ме изненада толкова много.

Предпазливите действия на нервните хора са заразителни. Аз възприех навика на Кармила да заключва вратата на спалнята си и си бях напълнила главата с всичките нейни въображаеми тревоги за среднощни нападатели и бродещи убийци. Бях възприела и нейната предпазна мярка на кратко претърсване на стаята, за да се уверя, че в нея не се е „загнездил“ някой дързък убиец или крадец. И нея вечер така си легнах и заспах. В стаята ми светеше. Това беше стар навик и нищо не можеше да ме накара да се разделя с него. Окуражена по този начин аз можех спокойно да почивам. Но сънищата преминават през каменни стени, осветяват тъмни стаи или помрачават светлите. Участващите в тях хора излизат и влизат, когато поискат и се присмиват на ключарите.

Тази нощ сънувах сън, който бе началото на една много странна агония. Не мога да го нарека кошмар, защото много добре осъзнавах, че спя. Осъзнавах също, че съм в моята стая и лежа в леглото, точно както бях в действителност. Видях или си представях, че виждам стаята и нейната мебелировка точно както я бях видяла за последен път, с изключение на това, че беше много тъмна. Видях нещо да се движи около подножието на леглото. Отначало не можех точно да го разпозная. Скоро видях, че това бе едно черно като сажди животно,

което приличаше на чудовищна котка. Стори ми се около четири или пет стъпки дълго, защото покри изцяло дължината на губера пред камината, когато премина по него. То продължи да се върти напред-назад с гъвкавото и зловещо беспокойство на затворен в клетка зяр. Не можех да извикам, бях ужасена! Походката му ставаше по-бърза, а стаята бързо притъмняваше все повече и повече. Накрая стана толкова тъмно, че аз не можех да видя нищо друго освен очите му. Почувствах как леко скача върху леглото. Двете широко отворени очи приближиха лицето ми и внезапно усетих пронизваща болка, сякаш две огромни игли на инч или два една от друга, се забиваха дълбоко в гърдите ми. Събудих се с писък. Стаята беше осветена от свещта, която гореше там през цялата нощ и аз видях една женска фигура да стои до края на леглото, в дясната страна. Тя бе в широка тъмна рокля, косата ѝ беше спусната и покриваше раменете ѝ. Дори и каменен блок не можеше да бъде толкова неподвижен. Нямаше и най-лек полъх от дихание. Когато се взрях в нея, фигурата сякаш бе променила мястото си и сега беше по-близо до вратата, след това съвсем до нея. Вратата се отвори и тя изчезна.

Вече бях облекчена, можех да дишам и да се движа. Първата ми мисъл бе, че Кармила си е направила шега и че съм забравила да обезопася вратата. Изтичах до нея и я намерих заключена, както обикновено отвътре. Страхувах се да я отворя — бях ужасена.

Скочих в леглото и се покрих през глава със завивките. Лежах там до сутринта повече мъртва, отколкото жива.

\* \* \*

Би било напразно да се опитвам да опиша ужаса, с който дори и сега си припомням случката от онази нощ. Не беше такава мимолетна уплаха, каквато съня оставя след себе си. Тя ставаше по-силна с времето и се свързваше със стаята и мебелите, които обкръжаваха видението.

На следващия ден не можех да понасям да бъда сама дори и за миг. Трябаше да кажа на татко, но имаше две противоположни причини и не го направих. Първо, мислех, че той би се изсмял на моя разказ, а аз не бих могла да изтърпя той да бъде сметнат за шега.

Второ, смятах, че той би могъл да си въобрази, че съм била нападната от загадъчната болест, която обхвана околността. Самата аз нямах оплаквания от този род и тъй като той самия беше инвалид за известно време, аз се страхувах да го безпокоя. Беше ми достатъчно добре с моите добродушни компаньонки, госпожа Перодон и жизнерадостната госпожица Лафонтен. Те и двете забелязаха, че съм в лошо настроение, изнервена и аз накрая им разказах какво ми тежеше толкова на сърцето. Госпожицата се засмя, но ми се стори, че госпожа Перодон доби загрижен израз.

— Между другото — каза госпожицата, смеейки се, — алеята с високите липи зад спалнята на Кармила е заселена с духове!

— Глупости! — възклика госпожата, която вероятно намери темата за много неподходяща. — И кой ти разказва тези истории, скъпа?

— Мартин казва, че е идвал два пъти тук, когато са поправяли старата порта преди изгрев слънце. И двата пъти видял същата женска фигура да върви надолу по алеята.

— Да, сигурно я е видял, докато все още има такива, които да му вярват — присмя се госпожа Перодон.

— Осмелявам се да го кажа, защото беше много уплашен! Никога не бях виждалА ТОЛКОВА изплашен глупак!

— Не трябва да казвате и дума за това пред Кармила, защото тя може да види тази алея от прозореца на стаята си! — намесих се аз. — И тя е по-голям страхливец от мен.

Кармила слезе много по-късно от обикновено този ден.

— Бях толкова изплашена снощи! — каза тя, когато вече бяхме заедно. — И сигурна, че щях да видя нещо страшно, ако не бях купила онзи талисман от бедния малък шарлатанин, когото аз нарекох с такива обидни имена. Сънувах, че нещо черно идва до леглото ми и се събудих в пълен ужас. За няколко секунди наистина ми се стори, че виждам една тъмна фигура до камината, но бръкнах под възглавницата за амулета и в момента, в който пръстите ми го докоснаха фигурата изчезна. Бях съвсем сигурна, че ако го нямах при себе си би се случило нещо страшно. Вероятно би ме задушило, както онези нещастни хора, за които чухме.

— Добре, слушай ме! — започнах аз и разказах за приключението си, при описанието на което тя изглеждаше ужасена.

— А талисманът при теб ли беше? — сериозно запита тя.

— Не! Пуснах го в една порцеланова ваза в гостната, но със сигурност ще го взема с мен тази нощ, щом ти толкова вярваш в него!

За толкова кратко време аз не мога да ви кажа и дори да разбера как преодолях толкова успешно уплахата, за да легна сама в стаята си следващата нощ. Ясно си спомням, че пъхнах талисмана под възглавницата си. Почти мигновено заспах и през цялата нощ спах дори по-дълбоко от обикновено. По същия начин прекарах и следващата. Спях много дълбоко, не бях обезпокоявана от сънища. Но се събуждах с усещане за отпадналост и меланхолия, което, въпреки всичко, не надминаваше степента на нормалното.

— Е, нали ти казах! — изрече Кармила, когато описах мя спокoen сън. — Аз също спах превъзходно снощи. Закачих талисмана на ревера на нощницата си. Той бе твърде далеч предната нощ. Съвсем сигурна съм, че всичко е било фантазия, с изключение на сънищата. Преди мислех, че зли духове правят сънищата, но нашият доктор ми каза, че няма такова нещо. Както често се случва, само минаваща треска или някоя друга болест, каза той, чука на вратата и когато не може да влезе, отминава заедно с тревогата.

— И какво мислиш, че е талисмана? — попитах аз.

— Бил е опущен или напоен с някакво лекарство и е противоотрова, предпазно средство срещу маларията — отговори тя.

— Значи действа само на тялото?

— Сигурно! Да не предполагаш, че злите духове са изплашени от парчета кожа или от миризмите на аптекарски разтвори? Не, тези заболявания, блуждаещи във въздуха, започват да измъчват нервите и така заразяват мозъка. Но преди те да могат да те сграбчат, талисманът ги отблъска. В него няма нищо вълшебно, то е просто естествено.

Бих била по-щастлива ако можех напълно да се съглася с Кармила.

Няколко нощи спах дълбоко, но все още всяка сутрин чувствах същата отпадналост и умора тежеше над мен през целия ден. Почувствах се като момиче, което се е променило. Над мен се спускаше една необичайна меланхолия, меланхолия на която не можех да попреча. Смътни мисли за смърт започнаха да се зараждат. Идеята, че бавно гасна започна леко и не толкова неприемливо от мен, да ме завладява. Дори и да беше тъжно, съзнанието ми го възприемаше с лекота, а душата ми свикна мълчаливо с него. Не бих допуснала че бях болна, не бих се съгласила да кажа на татко или да накарам да извикат доктора. Кармила ми стана по-предана от всякого и нейните странни пристъпи на вяло обожание — по-чести. Тя продължаваше да злорадства с нарастваща страсть, колкото повече отслабваха моите сили и дух. Това винаги ме шокираше като моментен проблясък на лудост.

Без да го зная, аз бях вече в един силно напреднал стадий на най-страницата болест, от която някога смъртните са страдали.

Имаше едно неизразимо очарование в нейните ранни симптоми, което ме примири с омаломощаващия ефект в този стадий на болестта. Това очарование се увеличаваше за известно време, докато достигна до някаква точка, когато усещането за ужасното се примеси с него, задълбочавайки се както ще чуете, докато обезцвети и изврати цялото състояние на живота ми.

Първата промяна, която изпитах бе особено приятна. Тя бе много близо до повратната точка, от която започваше спускането към ада. Някакви неясни и особени усещания ме спохождаха по време на сън. Преобладаващото бе на онази приятна, своеобразна студена тръпка, която ние чувстваме при къпане, щом се движим срещу течението на реката. Това скоро бе придружен от сънища и изглеждаше безконечно. Беше толкова неясно, че аз никога не бих могла да си припомня тяхната обстановка и участници или някаква свързваща част в тяхното действие. Те оставяха страшен отпечатък и чувство за изтощение,

сякаш аз бях преминала през един дълъг период на душевно напрежение и опасност. След всички тези сънища, при събуждането, оставаше спомен, че съм била на едно почти тъмно място, че съм говорила с хора, които не съм могла да видя и особено един ясен глас като на жена. Много слаб глас, който сякаш говореше от разстояние, бавно, създавайки същото усещане за неописуема тържественост и страх. Понякога усещах, че някаква ръка се спуска тихо покрай бузите и врата ми. Друг път ми се струваше, че горещи устни ме целуваха по-дълго и по-любещо, когато достигаха до гърлото ми, но там милувката се заковаваше. Сърцето ми биеше по-бързо, дишането ми се ускоряваше, отслабваше бързо и изцяло замираше. Едно ридание, което се превърна в усещане за задушаване надделя и се превърна в жестока конвулсия, при която разумът ми ме напусна и аз изпадах в безсъзнание.

Изминаха три седмици от започването на това необяснимо състояние. Моите страдания през последните седмици, се отразиха на външния ми вид. Бях побледняла, очите ми се разшириха, обиколиха ги тъмни сенки. Отпадналостта, която отдавна усещах, започна да се проявява в моето изражение. Баща ми често ме питаше дали съм болна, но вече с настоятелност, която ми се струваше необяснима. Аз отричах, уверявайки го, че съм твърде добре. В известен смисъл това беше вярно. Нямах болки, не можех да се оплача от никакви телесни неразположения. Това не би могло да бъде онова ужасно заболяване, което селяните наричат обладаване от зъл дух, тъй като аз вече страдах от три седмици, а те бяха рядко болни за повече от три дни и смъртта слагаше край на мъченията им.

Кармила се оплака от сънища и трескави усещания, но в никакъв случай от такова тревожно естество като моите. Казвам, че моите бяха крайно тревожни. Ако бях способна да разбера състоянието си, бих призовала за помощ и съвет на колене. Наркотикът на едно неподозирало влияние действаше върху мен и сетивата ми бяха притъпени.

Сега ще ви разкажа за сън, който доведе до едно неочеквано разкритие. Една нощ, вместо гласа, когото бях свикнала да чувам в тъмното, аз чух друг — сладък, нежен и същевременно плашещ. Той ми каза: „Майка ти те предупреждава да се пазиш от убиеца!“ В същото време неочеквано блесна светлина и аз видях Кармила, стояща

близо до леглото, облечена в своята нощица, окъпана от глава до пети в кръв. Събудих се с писък, обладана от мисълта, че Кармила е била убита. Спомням си как скочих от леглото и моя следващ спомен е, че стоях в коридора и виках за помощ.

Госпожата и госпожицата дотичаха бързо от стаите си в тревога. Една лампа винаги гореше в коридора и виждайки ме, те скоро разбраха причината за моята уплаха. Настоях да почукаме на вратата на Кармила. Нашето почукване остана без отговор. То скоро се превърна в блъскане и шумотевица. Извикахме името й, но всичко беше напразно. Всички се изплашихме, защото вратата беше заключена. Изтичахме обратно в паника до моята стая. Там ние звънихме дълго и упорито. Ако стаята на баща ми беше в тази част на къщата ние бихме го извикали веднага на помощ. Но уви! Той не можеше да ни чуе и стигането до него включваше един преход, за който никой от нас нямаше смелост. Прислужниците дойдоха скоро, тичайки нагоре по стълбите.

В това време бях сложила халата и чехлите си. Моите компаньонки бяха вече преоблечени по същия начин. Разпознавайки гласовете на прислужниците в коридора, ние заедно се устремихме навън. Подновихме отново безплодно нашите призови на вратата на Кармила. Заповядах на мъжете да разбият ключалката. Те го сториха и ние застанахме на прага, държейки високо лампите.

Погледнахме вътре. Извикахме я по име, но нямаше отговор. Огледахме стаята. Всичко изглеждаше недокоснато. Беше точно във вида, в който я оставих, когато ѝ пожелавах лека нощ. Кармила беше изчезнала.

\* \* \*

Като видяхме стаята в пълен порядък, с изключение на нашето насилиствено влизане, ние започнахме малко да се успокояваме. Скоро дойдохме на себе си дотолкова, че да отстраним мъжете. Госпожицата се сети, че навярно Кармила е била събудена от суматохата до вратата, панически е скочила от леглото и се е скрила в някой стенен шкаф или зад някоя завеса, от които тя разбира се, не би могла да излезе докато домакина и неговите слуги не са се оттеглили. Ние възстановихме претърсването и отново я повикахме по име. Беше безрезултатно. Нашата обърканост и вълнение нараснаха. Проверихме прозорците, но те бяха добре затворени. Молех се Кармила да не играе повече тази жестока игра, ако тя наистина се бе скрила някъде. Молехме ѝ се да излезе и сложи край на нашето беспокойство. Всичко беше напразно. Вече бях убедена, че тя не беше в стаята, нито в гардеробната, вратата на която все още беше заключена отвътре. Тя не би могла да премине през нея. Бях безкрайно озадачена. Дали Кармила не беше открила някой от онези тайни проходи, за които старият домакин казваше, че съществуват в замъка, макар че сведенията за тяхното точно местонахождение бяха изгубени. Несъмнено един къс срок от време би обяснил всичко. Засега бяхме силно объркани.

Минаха четири часа и аз предпочетох да прекарам оставащите часове на крак в стаята на госпожата. Дневната светлина не донесе разрешение на затруднението. Цялото домакинство начало с баща ми, беше в състояние на възбуда на сутринта. Претърсена беше всяка част на замъка. Претърсени бяха и парковете около него. От изчезналата дама не можеше да бъде открита и следа. Потокът беше прочистен. Баща ми беше силно разтревожен. Какво щеше да разкаже на майката на клетото момиче при нейното завръщане? Аз също не бях на себе си, въпреки че моята печал бе от съвсем друго естество.

Утрото премина в тревога и вълнение. Беше станало един часа и все още нямаше известия. Изтичах до стаята на Кармила и я намерих да стои до тоалетната масичка. Останах поразена. Тя ме извика мълчаливо при себе си с хубавото си малко пръстче. Лицето ѝ изразяваше безграничният страх. Побягнах към нея в изближ на радост.

Целувах я и я прегръщах многократно. Дотичах до звънца и звънях ожесточено, за да докарам тук други, които биха могли веднага да успокоят баща ми.

— Скъпа Кармила, какво стана с теб през цялото това време? Ние бяхме в мъчително беспокойство заради теб! — извиках аз. — Къде беше? Как се завърна?

— Миналата нощ беше нощ на чудесата! — каза тя.

— Имай милост! Обясни всичко, което можеш!

— Беше след два часа снощи — каза тя, — когато аз си легнах, както обикновено със заключена врата. Заключих онази на стаята за събличане и другата, която води към коридора. Спах необезпокоявана и доколкото си спомням, без да сънувам. Но се събудих върху канапето в гардеробната и намерих вратата между стаите отворена, а другата врата — разбита. Как е могло всичко това да се случи без да съм се събудила? Трябва да е било придружено със силен шум, а аз особено лесно се събуджам? И как съм могла да бъда изнесена от леглото, без да е бил нарушен сънят ми? Аз, която се стряскам и от най-малкото помръдане?

През това време госпожата, госпожицата, баща ми и една част от прислугата бяха вече в стаята. Кармила, разбира се, бе обсипана с въпроси, пожелания и поздравления за добре дошла. Тя трябваше да разкаже само за едно нещо и бе единствената от цялата група, която можеше да даде обяснение за случилото се. Баща ми започна да обикаля из стаята, мислейки. Аз видях как очите на Кармила го проследяват за момент, с потаен и мрачен поглед. Когато баща ми беше вече отпратил слугите и госпожицата отиде да потърси едно малко шише с валериан и амоняк, и в стаята освен Кармила бяхме само баща ми, госпожата и аз, той замислено се доближи до нея, хвана ръката ѝ много нежно, заведе я до кушетката и седна до нея.

— Ще ми простиш ли, скъпа моя, ако изкажа предположения и ти задам въпрос?

— Кой може да има по-голямо право? — каза тя. — Питайте каквото желаете и аз ще ви кажа всичко! Но това е просто една история на смущение и мрак. Не знам абсолютно нищо! Задавайте каквите искате въпроси. Но вие, разбира се, знаете за ограниченията, под които ме е поставила мама.

— Отлично, мое мило дете! Няма да се доближавам до темите, за които тя изиска нашето мълчание. Сега, чудото от снощи се състои в това, че ти си била преместена от леглото и стаята си без да бъдеш събудена и това преместване се е случило очевидно, когато прозорците са били все още пътно затворени, а двете врати заключени отвътре. Ще ти кажа моята теория, но първо ще ти задам един въпрос.

Кармила се бе облегнала обезсърчено на ръката си. Госпожата и аз слушахме със затаен дъх.

— Така въпросът ми е следния: била ли си някога заподозряна, че вървиш насиън?

— Никога, освен когато бях наистина много малка.

— И наистина си вървяла насиън, когато си била много малка?

— Да, знам, че вървях. Беше ми казвано толкова често от моята стара бавачка.

Баща ми се усмихна и поклати глава.

— Добре, това, което се е случило е следното: ти си станала насиън, отключила си вратата, без да оставяш ключа в ключалката и изваждайки го си заключила вратата отвън. Отново си извадила ключа, отнасяйки го със себе си до една от двадесет и петте стаи на този етаж или вероятно някъде горе или долу. Има толкова много стаи и килери, толкова много тежка мебел и такова натрупване на дървения, че би изминал цяла седмица за цялостното претърсване на тази стара къща. Сега разбираш ли какво искам да кажа?

— Разбирам, но не всичко — отговори тя.

— И как, татко, си обясняваш, че се е озовала на кушетката в гардеробната, която ние претърсихме толкова внимателно?

— Тя е отишла там след като сте претървали, все още спяща и накрая внезапно се е събудила. Била е толкова изненадана, че се намира там, колкото никой друг. Пожелавам всичките загадки да бъдат така лесно и невинно обяснявани както твоята, Кармила! — каза той, смеейки се. — И така можем да се поздравим за сигурността, че най-естественото обяснение на случката е това, което не включва в себе си упояване с лекарства, проникване с взлом, крадци, отровител или вешци, нещо, което не трябва да тревожи Кармила, или когото и да е.

Кармила изглеждаше очарователна. Нямаше нищо по-красиво от нейното излъчване. Красотата ѝ се подсилваше от онази грациозна

отпуснатост, която беше характерна за нея. Мисля, че баща ми мълчаливо сравняваше моя външен вид с нейния, защото каза:

— Защо моята бедна Лора не приличаше повече на нея? — и въздъхна.

Така нашите тревоги бяха приключени щастливо и Кармила върната на нейните приятели.

\* \* \*

Кармила не искаше и да чуе прислужник да спи в стаята ѝ и баща ми уреди човек от прислугата да бди нощем в коридора, така че тя да не се опитва да направи друго такова излизане без да бъде спряна пред вратата. Нощта премина спокойно и рано на другата сутрин, докторът, за когото баща ми бе изпратил човек без да ми каже и дума за това, пристигна, за да ме види. Госпожата ме придружи до библиотеката и там, сериозен, угрожен, с бяла коса и Очила, докторът ме очакваше. Разказах му случилото се и той се разтревожи още повече. Двамата бяхме застанали в нишата на един от прозорците, един срещу друг. Когато разказа ми приключи, той се облегна на стената, прикова в мен сериозен поглед, в който имаше уплаха. След минута размисъл запита госпожата дали би могъл да види баща ми. Татко влезе усмихнат и каза:

— Осмелявам се да кажа, докторе, че вие ей сега ще ме наречете стар глупак, задето съм ви довел тук. Вероятно съм такъв.

Но усмивката му бързо помръкна, когато докторът с много тревожно изражение на лицето го повика при себе си. Говориха известно време в същата ниша, в която аз току-що бях разказвала на лекаря. Разговорът изглеждаше сериозен и аргументиран. Стаята беше голяма и ние с госпожата стояхме в другия ѝ край, изгарящи от любопитство. Не можехме да чуем нито една дума, защото те говореха много ниско и дълбоката ниша на прозореца съвсем скриваше доктора от погледа ни. След няколко минути баща ми погледна към стаята. Лицето му беше бледо, замислено и както си въобразих, развълнувано.

— Лора, скъпа, ела тук за момент! Госпожо, докторът каза, че засега няма да ви ангажираме.

Аз се приближих за първи път обезпокоена, защото въпреки че се чувствах много слаба, не чувствах да съм болна. А човек винаги смята, че силите са нещо, което може да се събере, когато поиска.

Баща ми протегна ръка към мен, но гледаше към доктора и каза:

— Това наистина е много странно. Аз въобще не го разбирам! Лора, ела тук, скъпа! А сега се приближи до доктора и ела на себе си.

— Ти спомена за едно усещане, че две игли са пробождали кожата някъде около врата, през нощта, когато си преживяла своя първи ужасен сън. Има ли още някакво възпаление?

— Никакво — отговорих му аз.

— Можеш ли да посочиш с пръст мястото, върху което мислиш, че това е станало?

— Много малко под гърлото ми, ТУК — отговорих. Бях облечена в сутрешна рокля, която закриваше мястото, което посочих.

— Сега можеш да се увериш сама — каза докторът. — Няма да имаш нищо против, ако баща ти съвсем малко смъкне надолу роклята ти. Това е необходимо, за да определя един симптом от болестта, от която си страдала.

Аз се съгласих. Бе само на инч или два под края на яката ми.

— Бог да ме благослови! Ето го! — възклика баща ми, пребледнявайки.

— Сега го виждаш със собствените си очи! — каза докторът с печален триумф.

— Какво е това? — възкликах аз, започвайки да се плаша.

— Нищо, моя мила госпожице, освен едно малко синьо петно, по размер колкото върха на малкото ти пръстче. И сега — продължи той, — въпросът е какво ще бъде най-добре да се направи?

— Има ли някаква опасност? — настоях аз силно развълнувана.

— Струва ми се, че няма, мила моя — отговори докторът. — Не разбирам защо не се възстановяваш. Не виждам причини ти независимо да не започваш да се поправяш. Това ли е мястото, от което започва усещането за задушаване?

— Да! — отговорих аз.

— И, припомниси, колкото можеш по-добре, същото място ли беше нещо като център на онази тръпка, която ти току-що описа подобна на течението на студен поток идващ срещу теб?

— Може да е било. Да, мисля, че беше!

— Ето, виждаш ли? — добави той обръщайки се към баща ми. — Да кажа ли няколко думи на госпожата?

— Разбира се! — кимна баща ми.

Лекарят извика госпожата при себе си и каза:

— Намирам, че моята млада приятелка тук не е съвсем добре. Надявам се, че това е резултат от нещо несъществено, но ще бъде

необходимо да бъдат взети някои мерки, които аз ще ви обясня по-нататък. Междувременно, госпожо, ще бъдете така добра да не оставяте госпожица Лора сама дори и за миг. Това е единственото разпореждане, което трябва да дам засега. Задължително е!

— Ние можем да разчитаме на вашата добрина, госпожо, аз знай!  
— добави баща ми.

Госпожата прие задължението и отговори нетърпеливо.

— А ти, мила Лора, знам, че ще съблюдаваш нареджданията на доктора!

— Ще трябва да поискам мнението ви за един друг пациент, чийто симптоми леко приличат на тези на дъщеря ми и които научихме в подробности — много по-леки по сила, но ми се струва еднакви по вид. Тя е една млада дама, наш гост, но щом казвате, че ще наминете пак тази вечер няма да е лошо да вечеряте тук и тогава да я видите. Тя не слиза по-рано от обяд — настоя баща ми.

— Благодаря ви! — каза докторът. — Ще бъда при вас около седем тази вечер.

Повториха своите указания към мен и госпожата и баща ми излезе навън заедно с доктора. Видях ги да крачат заедно нагоренадолу между пътя и рова върху тревистата площадка през замъка, очевидно унесени в сериозен разговор. Видях доктора да се качва на коня си, сбогува се и потегли в източна посока през гората. Почти в същото време видях човека с писмата да пристига от Дранфелд, слезе от коня си и подаде чантата на баща ми.

В това време, госпожата и аз бяхме потънали в размисъл върху причините за особеното и сериозно указание, което докторът и баща ми се надпреварваха да наложат. Госпожата, както ми разказа покъсно, се страхуваше, че докторът е усетил някакъв внезапен пристъп и че без бърза намеса аз бих могла или да загубя живота си за един миг, или най-малко да бъда сериозно наранена. Тази интерпретация не ме учуди. И аз си въобразявах, за щастие на нервите ми, че наредждането беше направено просто за да осигури придружител, който би попречил да се изморявам много, да ям незрели плодове, да върша някоя от множеството глупости, за които се предполага, че младите са склонни да вършат.

След около половин час баща ми влезе. Имаше писмо в ръката си и каза:

— Това писмо се е забавило. То е от генерал Шпилсдорф. Можел да бъде тук, във всеки случай не може да дойде по-рано от утре.

Той постави отвореното писмо в ръката ми, но не изглеждаше доволен, както обикновено, когато такъв гост, толкова обичан, трябваше да дойде. Напротив, изглеждаше така, сякаш искаше нещо, което не желаеше да разкрие.

— Татко, мили, ще ми кажеш ли? — попитах аз внезапно, поставяйки ръка върху неговата. Гледах го изпитателно в лицето.

— Вярно — отговори той, оправяйки с поглаждане косата над очите ми.

— Дали докторът ме намира много болна?

— Не, мила! Той мисли, че ако се вземат точно необходимите мерки, ти отново ще бъдеш много добре или най-малко на прав път към пълно оздравяване след ден или два — отговори той малко сухо.

— Исках нашия добър приятел, генерала, да беше избрал някой друг път. Ще ми се ти да бъдеш в отлично здраве, за да го приемеш.

— Но татко, какви ми истината — настоявах аз, — какво мисли докторът че ми има?

— Нищо, не трябва да ми досаждаш с въпроси! — отговори той с повече раздразнение, отколкото някога си спомням да е проявявал към мен. Виждайки, че изглеждах засегната, той ме целуна и добави:

— Ще научиш всичко след ден-два. За сега знам само това. Впрочем, ти не трябва да се главоболиш за това нещо.

Той се обърна и напусна стаята, но се върна преди да бях започнала да се чудя и да си блъскам главата над странностите на всичко казано. Той трябваше просто да ми каже, че ще ходи до имението Карнщайн и е поръчал каретата да бъде готова за дванадесет. Аз и госпожата трябваше да го придружим. Щеше да посети свещеника, който живееше в тези живописни места по работа. И тъй като Кармила никога не ги бе виждала, можела да ни последва. А заедно с нея и госпожицата, която трябваше да носи нещата за онова, което вие наричате „пикник“ и той щял да бъде подгответ за нас сред развалините на замъка.

В дванадесет часа, аз бях готова. Малко след това баща ми, госпожата и аз поехме по набелязания маршрут. Преминавайки през подвижния мост, ние завихме на ляво и продължихме по пътя през стръмния готически мост в западна посока, за да стигнем до

изоставеното село и развалините на замъка Карнщайн. Не може да си представите нещо по-хубаво от пътуването през гориста местност. Земята се начупва в леки възвищения и падини облечени в прекрасна гора, напълно лишени от относителна симетричност, която изкуственото насаждение и резитбата придават. Неравностите на почвата често насочват пътя извън правата му посока и го карат да се вие красиво покрай издълбаните падини и най-стръмните страни на възвищенията сред неизчерпаемо разнообразие на терена.

Подминавайки едно от тези места ние ненадейно срещнахме нашия стар приятел — генерала. Той яздеше срещу нас, придружен от един прислужник на кон. Багажът му го следваше във взета под наем повозка, която ние наричаме „каруца“. Генералът слезе от коня след като спряхме и след обичайните поздравления, беше лесно убеден да заеме свободното място в каретата. Изпратихме прислужника в замъка.

\* \* \*

Бяха изминали едва десет месеца, откакто видях генерала за последен път, но това време беше достатъчно, за да го промени външно и го състари. Той беше станал по-слаб, нещо като помрачение и беспокойство бе изместило сърдечността, характерна за изражението на лицето му. Неговите тъмносини очи, винаги проницателни, сега блестяха с по-голяма твърдост под рунтавите сиви вежди. Това не беше промяна, каквато само скръбта причинява, изглежда, че и по-силни страсти бяха допринесли за нея.

Продължихме пътуването си и скоро генералът започна да говори с обичайната си войнишка прямота за загубата на скъпия и близък човек. Споменавайки смъртта на своята обичана племенница, момиче, възпитано под негова опека, той избухна в тон на силно огорчение и ярост. Нападаше „пъклените дела“, на които тя бе станала жертва и изрази с повече отчаяние, отколкото набожност, почудата си, че Небето трябва да допуска такова чудовищно снизходжение към похотта и злонамереността на ада.

Баща ми, който веднага разбра, че се бе случило нещо съвсем обикновено, го помоли, ако не е много мъчително, да повтори обстоятелствата, които според него оправдаваха силните думи, с които той се изразяваше.

— Ще ти разкажа всичко с удоволствие — каза генералът, — но ти няма да ми повярваш!

— Защо да не ти повярвам? — запита той.

— Защото — отговори раздразнено — ти не вярваш на нищо освен на онова, което съвпада с твоите собствени предразсъдъци и илюзии. Спомням си за времето, когато бях като теб, но научих и много други неща.

— Опитай! — каза баща ми. — Не съм такъв доктор, какъвто предполагаш! Освен това, аз знам много добре, че ти по правило изискваш доказателство за това, в което вярваш и аз съм силно склонен да уважавам твоите умозаключения.

— Прав си в предположението, че не са ме заставили лесно да повярвам в непостижимото, в необяснимото, защото каквото аз

преживях е наистина чудо. Бях накаран от необикновените доказателства да приема онова, което бе напълно противоположно на всички мои теории. Бях станал наистина жертва на противоестествен заговор.

Независимо, че даваше вид на доверие в проницателността на генерала, аз видях как при тези думи, баща ми погледна към него, както ми се стори със забележимо подозрение за душевното му здраве. Генералът не видя това. Той се вглеждаше мрачно и любопитно в горските поляни и пътеки, които се разкриваха пред нас.

— Отивате към развалините на Карнщайн? — каза той. — Да, това е едно щастливо съвпадение. Знаете ли, че щях да ви помоля да ме заведете там, за да ги разгледам внимателно. Имам специален обект за проучване. Там има един разрушен параклис, нали, с множество гробове на онази изчезнала фамилия?

— Да, има крайно интересни! — каза баща ми. — Надявам се, че не мислиш да предядиш претенции към титлата и именията?

Баща ми изрече това развеселено, но генералът не отвърна на смеха, дори и на усмивката, която куртоазията изисква при шега на приятел. Напротив, той изглеждаше мрачен и дори свиреп, размишлявайки върху тема, която явно пробуждаше в него гняв и уплаха.

— Нещо съвсем различно! — каза той рязко. — Искам да изровя някои от тези славни хора! Надявам се, с Божия благословия, да извърша благочестиво светотатство тук. То ще избави земята ни от някои чудовища и ще даде възможност на честните хора да спят в леглата си, без да бъдат внезапно нападани от убийци. Имам да ти разказвам странини неща, скъпи приятелю, такива, каквито аз самият бих пренебрегнал като невероятни до преди няколко месеца.

Баща ми го погледна отново, но този път не с поглед на подозрение, а с поглед на силно разбиране и тревога.

— Родът Карнщайн — каза той — е отдавна изчезнал — най-малко преди сто години. Любимата ми жена по майчина линия, произлизаше от фамилията Карнщайн. Но името и титлата бяха отдавна престанали да съществуват. Замъкът е една развалина, а самото село е запустяло. От петдесет години там не се е виждал да пуши комин, не остана нито един покрив.

— Съвсем вярно. Чух твърде много за това откакто те видях за последен път, твърде много неща, които ще те учудят. Но е по-добре да разкажа всичко по реда, по който това се случи — каза генералът. — Ти видя моята племенница, мога да я нарека мое дете. Друго създание не би могло да бъде по-красиво и само преди три месеца — така разцъфнало!

— Да, бедната! Когато я видях за последен път, тя наистина беше много хубава — каза баща ми. — Аз бях натъжен и потресен повече, отколкото мога да ти опиша, скъпи мой приятелю! Зная какъв удар е било това за теб!

Баща ми хвана ръката на генерала и те си размениха едно сърдечно ръкостискане. В очите на стария войн се появиха сълзи. Той не се опита да ги прикрие, а каза:

— Ние сме много стари приятели, знаех, че би ме разбрали, защото съм бездетен. Тя се бе превърнала в обект на любещо внимание за мен и се отплати за грижите ми със силна привързаност, която радваше дома ми и направи живота ми щастлив. Всичко това свърши! Годините, които ми остават да живея на тази земя, може да не са много, но с Божията милост се надявам да извърша една услуга на човечеството преди да умра и да бъда полезен за отмъщението на Небето над извергите, които убиха моето бедно дете в разцвета на нейните надежди и красота!

— Току-що каза, че възнамеряваш да разкажеш всичко така, както се е случило — каза баща ми. — Умолявам те да го направиш! Уверявам те, че не само любопитството ми внушава това!

Ние вече бяхме стигнали до мястото, при което пътят за Друнщал, по който генералът беше дошъл, се отделя от пътя за Карнщайн.

— Колко има още до развалините? — запита генералът, гледайки тревожно напред.

— Около половин левга — отговори баща ми. — Умолявам те, нека чуем историята, която ти бе толкова добър да обещаеш.

\* \* \*

„От все сърце“, каза генералът с известно усилие и след кратка пауза, за да подреди мислите си, той започна един от най-странныте разкази, които някога бях чувала.

— Моето мило дете очакваше с голямо удоволствие посещението, което ти бе така добър да уредиш за нея при твоята очарователна дъщеря. — Тук той ми направи един галантен, но меланхоличен поклон. — Междувременно имахме покана да посетим другия мой приятел — граф Карлсфелд. Трябваше да вземем участие в поредица от празненства, които както си спомняш, бяха давани от него в чест на неговия знатен посетител — „Великият херцог Карл“.

— Да и те бяха, струва ми се, много разкошни! — каза баща ми.

— Подобаващи за принцове! Тогава гостоприемството му беше царско. Той правеше чудеса. Нощта, от която бележи началото си моята мъка, бе определена за един великолепен маскарад. Парковете бяха разтворени, дърветата украсени с цветни лампи. Имаше такъв показ от фойерверки, какъвто и самият Париж никога не беше виждал. И такава музика, музиката знаеш е моята слабост — такава очарователна музика! Най-добрият инструментален оркестър на света и най-добрите певци, които биха могли да бъдат събрани от всички големи опери в Европа. Когато се разхождаш безцелно из тези фантастично осветени паркове, край блесналия на лунната светлина замък, хвърлящ розова светлина от дългите редици на прозорците си, ти би могъл внезапно да чуеш възхитителни гласове, прокраднали се от лодките по езерото. Аз се почувствувах пренесен в романтизма и поезията на моята ранна младост. Когато фойерверките приключиха и бала започна, ние се върнахме в огромните зали, които бяха разтворени за танцуващите. Знаете, че бала с маски е една красива гледка, но такъв блестящ спектакъл като този не бях виждал никога преди това. Обществото бе аристократично, отрано. Аз бях почти единствения „никой“ представен там. Моето скъпо дете изглеждаше твърде красиво. Тя не носеше маска.

Нейното вълнение и наслада прибавяха един неизразим чар към винаги хубавите ѝ черти. Забелязах една млада дама, облечена

превъзходно, носеща маска. Стори ми се, че наблюдава възпитаничката ми с необичаен интерес. Бях я видял по-рано същата вечер, в голямата зала и тогава, минавайки покрай нас ни наблюдаваше внимателно. Друга дама, също маскирана, облечена богато и стилно, с горд вид на високопоставено лице, я придружаваше като компаньонка. Ако младата дама не носеше маска, аз бих могъл, разбира се, да разбера със сигурност дали тя гледаше моето бедно дете. Сега съм съвсем сигурен, че е било така.

Вече бяхме в един от салоните. Моята племенница танцуваше и си почиваше за малко в един от столовете край вратата. Аз стоях наблизо. Двете дами, които споменах, бяха се приближили и помладата зае стола до моята възпитаница и за известно време ѝ говори нещо с тих глас. Нейната компаньонка застана до мен. Възползвайки се от предимството на маската си, тя се обърна към мен с тон на стар приятел и назовавайки ме по име започна разговор, който силно погъделичка любопитството ми. Тя спомена многото места, където ме беше срещала: в кралския двор и в аристократични семейства. Намекна незначителни случки, за които аз отдавна бях престанал да мисля, но открих, че те са били само временно изоставени от паметта ми, защото мигновено оживяха.

След всеки изминал миг ставах все по-любопитен да узная коя бе тя. Тя възпираше тези опити за разкрития много умело и леко. Показваше познаване на много откъси от живота ми и това ми се струваше съвсем необяснимо. Сякаш изпитваше истинско удоволствие да дразни любопитството ми и да ме гледа как се затруднявам в моята обърканост от една догадка към друга. Тази жена се оказа майка на младата дама. Междувременно младата госпожица, която нейната майка назоваваше със странното име Миларка и към която тя се бе обърнала един или два пъти, бе влязла със същата лекота и грация в разговор с моята възпитаница. Представи ѝ се казвайки, че майка ѝ била много стара моя позната. Говореше с допустимата дързост, която маската правеше възможна. Говореше като приятел, възхищаваше се от роклята ѝ и изразяваше много приятно възхищението си от нейната красота. Забавляваше моето дете с подигравателна критика към хората, които се тълпяха в балната зала и се смееше, за да я развесели. Беше много духовита, жива и след известно време двете станаха много добри приятелки. Младата непозната сваляше маската си, показвайки

едно забележително красиво лице. Не бях го виждал никога преди това. Но въпреки че бе ново за нас, чертите му бяха така обаятелни, както и толкова хубави, че бе невъзможно да не почувствувааме силното му привличане. Моето бедно момиче го изпита. Не бях виждал някого така заслепен от пръв поглед, но и самата непозната наистина изглеждаше силно привлечена от нея.

През това време, възползвайки се от възможностите, които представяше маскарадът, аз зададох не един въпрос на по-възрастната дама:

— Безкрайно ме объркахте — казах аз, смеейки се. — Не е ли достатъчно? Няма ли вече да се съгласите да застанем на равни начала и да благоволите да махнете маската си?

— Може ли друга молба да бъде по-несправедлива? — отвърна тя. — Да искате от една дама да ви даде предимство! Освен това, откъде знаете че ще ме разпознаете? Годините променят человека!

— Както виждате — казах аз, с поклон и предполагам с лек меланхоличен смях.

— Както ни казват философите — каза тя, — откъде знаеш че ще си помогнеш ако видиш лицето ми?

— Ще трябва да опитам — отговорих аз. — Напразно се опитвате да се представяте за стара жена! Вашата фигура ви издава.

— Въпреки всичко, години са минали откакто ви видях, а и вземам под внимание кога вие сте ме виждали за последен път. Миларка е моя дъщеря, затова не мога да бъда млада, дори и в очите на хора, които времето е научило да бъдат снизходителни. А и може да не желая да бъда сравнявана с онази, която вие помните! Нямате маска за сваляне. Не можете да ми предложите нищо в замяна.

— При всички случаи, няма да отречете — казах аз, — че тъй като съм удостоен с вашето позволение да разговаряме, аз трябва да знам как да се обръщам към вас! Трябва ли да ви казвам госпожа графинята?

— Що се отнася до това — започна тя, но беше прекъсната от един господин облечен в черно, който изглеждаше особено елегантен и изискан, с този недостатък, че лицето му бе най-смъртно бледото, което някога бях виждал, с изключение на мъртвите. Той не беше маскиран — обикновено вечерно облекло на благородник. Той каза без да се усмихва, но с галантен и необикновено нисък поклон:

— Ще ми разреши ли госпожа графинята да кажа само няколко думи, които могат да я заинтересуват?

Дамата бързо се обърна към него и докосна устните си в знак за мълчание. След това ми каза:

— Пазете ми мястото, генерале! Ще се върна след като разменя няколко думи.

И с тази закачливо дадена заповед, тя се дръпна малко встрани с господина. Говори известно време, очевидно много сериозно. След това те се оттеглиха заедно в тълпата и аз ги изгубих за няколко минути. Прекарах този интервал от време в главоболене да се досетя за самоличността на дамата, която изглежда ме помнеше много добре. Помислих да се върна и да се присъединя към разговора между моята хубава възпитаница и дъщерята на графинята, опитвайки се докато тя се върне, да я изненадам сетил се за името, титлата, замъка и нейните имения. Но в този момент, тя се завърна, придружена от бледия човек, който каза:

— Ще се върна и уведомя госпожа графинята, когато каретата ѝ е пред вратата — след което се оттегли с поклон.

— Значи ще трябва да се лишим от госпожа графинята? Надявам се само за няколко часа? — казах аз с нисък поклон.

— Може да е само за толкова, но може да е и за няколко седмици. За нещастие той дойде да ми говори точно сега. Вече познахте ли ме?

Уверих я, че не.

— Ще ме познаете — каза тя, — но не сега. Ние сме по-стари и по-добри приятели отколкото, вероятно, вие подозирате. Още не мога да се разкрия. След три седмици ще мина през вашия прекрасен замък, за който съм правила проучвания. Тогава ще ви посетя за час или два и ще подновя едно приятелство, за което никога не мисля без хиляди приятни спомени. Някои вести стигнаха до мен като гръм. Сега трябва да потеглям и да пътувам близо сто мили по един заобиколен път с цялата бързина, която мога евентуално да постигна. Моите затруднения се увеличават. Само дето съм възпрепятствана от умишленото прикриване на името си, за да не отправя една много специална молба към вас. Моето бедно дете не е възстановило съвсем силите си. Конят ѝ падна заедно с нея при един лов, на който тя беше поканена. Още не се е съзвела от шока и нашият лекар казва, че тя в никакъв случай не трябва да се изморява за известно време. Ние

дойдохме до тук при много леки преходи, едва по шест левги на ден. Сега трябва да пътувам ден и нощ в мисия на живот и смърт — мисия, критична и имаща важно значение. Същността ѝ аз ще бъда в състояние да ви обясня когато се срещнем и се надявам, че това ще стане след няколко седмици и без необходимост от никакво прикриване.

Тя продължи с искането си и то с тон на човек, при когото такава молба се превръщаше повече в искане на съвет, отколкото в търсене на услуга. Това проличаваше само от държанието ѝ и както изглеждаше беше съвсем несъзнателно. Но от думите, с които бе изразявано, нищо не би могло да бъде по-умоляващо. Аз просто трябваше да се съглася да се грижа за дъщеря ѝ по време на нейното отсъствие. Това, като се има предвид всичко, беше едно странно, да не кажа дръзко искане. Тя някак си ме обезоръжаваше и наблягаше най-вече на моето рицарско достойнство. В същия момент, една фатална случайност предопредели всичко, което се случи. Моето дете дойде до мен и съвсем тихо ме помоли да поканя нейната нова приятелка Миларка да ни посети. Тя тъкмо я възхваляваше и смяташе, че ще ѝ бъде изключително приятно, ако нейната майка позволяващеше това. При други случаи аз би трябало да ѝ кажа да изчака малко, докато, поне, разбере кои са те. Но нямах дори миг за размисъл. Двете дами ме атакуваха заедно и трябва да призная, че изисканото и красиво лице на младата дама, в което имаше нещо крайно очарователно, както елегантността и силата на родения благородник, ме решиха. Омаломощен, аз се съгласих и поех съвсем лесно грижата за младата дама, наричана Миларка.

Графинята извика дъщеря си, и започна да ѝ обяснява как внезапно и неочеквано е била повикана, каза ѝ също за уговорката тя да остане под моя закрила. Добави и това, че аз съм един от нейните най-стари и високо ценени приятели. Аз, разбира се, правех подобни изявления, когато случаят го изискваше и се намерих, след като размислих, в положение, което никак не ми харесваше. Господинът в черно се върна и много церемонно отведе дамата от стаята. Поведението на този господин беше такова, сякаш искаше да ме впечатли с убеждението, че графинята бе дама с много по-голяма важност, отколкото само нейната скромна титла би могла да ме накара да предположа. Последното искане на майката към мен беше да не се опитвам до нейното завръщане да науча за нея нещо повече от това,

което вече бях успял да узная. Нашият виден домакин, чийто гост бе тя, знаел причините за това. Прошепна няколко думи на дъщеря си, целуна я прибързано два пъти и замина, придружена от бледния господин в черно. „В съседната стая — каза Миларка, — има прозорец с изглед към двора. Бих желала да видя мама за последно и да й пратя въздушна целувка.“ Ние, разбира се, се съгласихме и я придружихме до прозореца. Погледнахме навън и видяхме една красива старомодна карета, с група раз силни и лакеи. Видяхме слабата фигура на господина в черно, който държеше дебел кадифен плащ и го постави върху раменете на графинята като закри главата й с качулката. Тя му кимна и леко го докосна с ръката си. Той се поклони ниско няколко пъти след затварянето на вратата и каретата потегли. „Замина!“ — каза Миларка с въздышка. „Замина...“ — повторих си наум аз. За пръв път след моето съгласяване, разсъждавах върху безразсъдството на постыпката си. „Тя не погледна нагоре“ — каза младата дама опечалено. „Графинята вероятно е свалила маската си и не желае да показва лицето си — казах аз. — Тя не би могла да знае, че си била на прозореца“. Тя въздъхна и ме погледна в очите. Беше толкова красива, че аз се смилих. Съжалявах, че за момент съм се разкаял за моето гостоприемство и твърдо реших да загладя вината си пред нея заради неприznатата грубост на моето посрещане.

Младата дама, поставяйки отново маската си, се присъедини към моята възпитаница, убеждавайки ме да се завърнем в парковете, където концертът щеше да започне отново. Направихме така и се разходихме по терасата, която лежи под прозорците на замъка.

Миларка ни стана много близка и ни забавляваше с живи описания и истории за повечето видни хора, които виждахме на терасата. Аз я харесвах все повече и повече след всяка изминална минута. Нейните клюки, без да бъдат злонамерени, бяха крайно развлекателни за мен, отдавна бях извън висшето общество. Помислих си колко би оживила понякога самотните вечери у дома.

Този бал не приключи докато утринното слънце не достигна хоризонта. Великият херцог обичаше да танцува дотогава, така че преданите нему хора не можеха да си заминат или да помислят за сън. Тъкмо бяхме преминали през един препълнен салон, когато моята възпитаница ме попита къде е Миларка. Аз мислех, че тя е била от нейната страна, а тя мислела, че е до мен. Бяхме я загубили. Всички

мои усилия да я намеря бяха напразни. Страхувах се да не се е изгубила в огромните паркове. Тогава вече напълно осъзнавах безразсъдството, че бях приел да закрилям една млада дама, знаейки само името ѝ. Обвързан с обещания, без да зная нищо за наложилите го причини, аз дори не бих могъл да направя проучвания, казвайки само това, че изчезналото младо момиче е дъщерята на графинята, която си е заминала преди няколко часа.

Разсъмна се. Беше съвсем светло когато се отказах от моето търсене. Едва около два часа на другия ден, ние научихме нещо за моята изчезната гостенка. Един прислужник почука на вратата на племеницата ми, за да каже, че е бил упорито молен от една млада дама, която изглеждала силно разстроена, да разбере къде тя би могла да открие генерала барон Шпилсдорф и неговата дъщеря, под чиято опека е била оставена от майка си. Не би могло да има съмнение, че нашата млада приятелка се бе намерила. Боже, как ми се иска да я бяхме загубили! Тя разказа на моето нещастно дете една история, обяснявайки, че не могла да ни открие дълго време. Каза, че било много късно когато отишла в спалнята на домакина отчаяна, че не може да ни намери и заспала дълбок сън, който макар и дълъг, не бил достатъчен, за да възвърне силите ѝ след умората от бала.

Този ден Миларка дойде при нас, у дома. Бях много щастлив, че съм намерил такава очарователна компания за моето скъпо момиче.

\* \* \*

Но скоро, се появиха някои неприятности. На първо място, Миларка се оплакваше от силна отпадналост — слабост, която останала след нейното последно заболяване — и тя никога не излизаше от стаята си преди късен следобед. Втората неприятност бе разкрита случайно. Независимо, че момичето винаги заключваше вратата си отвътре и никога не докосваше ключа преди да допусне прислужницата да ѝ помогне за тоалета, понякога тя несъмнено отсъстваше от стаята си много рано сутрин, или по-късно през деня, преди да пожелае да се разбере, че тя се движи. Бе многократно виждана от прозорците на замъка на развиделяване да върви в източна посока, с вид на човек в транс. Това ме убеди, че тя вървеше в съня си. Но тази хипотеза не разреши загадката. Как преминаваше от къщата, без да отключи врата или прозорец? При всичките тези мои беспокойства се появи и една загриженост от далеч по-сериозно естество. Моето мило дете започна да посърва и губи здравето си и то по толкова загадъчен и дори ужасен начин, че аз бях съвършено изплашен. В началото тя бе спохождана от ужасяващи сънища, след това, както и се струваше, от един призрак, приличащ понякога на Миларка, понякога на звяр, вървящ в подножието на леглото ѝ. По-късно се появиха усещания. Едното, не неприятно, но много особено, тя оприличаваше на движението на леден поток срещу гърдите ѝ. По-късно тя почувства как нещо като чифт огромни игли я пробождат малко под гърлото с много остра болка. Няколко нощи след това последва постепенно и конвултивно чувство за задушаване, после дойде безсъзнанието.

Аз можех да чувам ясно всяка дума, която добрият стар генерал казваше, защото каретата се движеше леко върху късата трева. Приближавахме се към обезлюдено село, в което не бе горяло огнище и не бе излизал пушек от повече от половин век. Може да се досетите колко особено се почувствах като чух същите симптоми, изживяни от нещастното момиче. Може също да предположите какво изпитах, когато го чух подробно да описва навици и загадъчни

особености, които бяха, фактически, тези на нашата красива гостенка Кармила!

Една поляна се откри в гората и ние внезапно се намерихме под комините и островърхите покриви на полуразрушеното село, близо до кулите и проядените зидове на опустошения замък, около който растат събрани гигантски дървета провиснали над нас.

Като в страшен сън, слязох от каретата в мълчание, защото всеки един от нас имаше прекалено много мисли. Изкачихме възвишението и бяхме сред просторните стаи, витите стълби и тъмните коридори на замъка.

— И това някога е било дворцовата резиденция на фамилията Карнщайн! — каза старият генерал накрая като гледаше от един огромен прозорец в посока на селото. — Това беше една лоша фамилия и нейната напоена с кръв история е написана тук! — продължи той. — Жалко е, че те трябва след смъртта си да продължават да заразяват човешката раса със своите отвратителни страсти. Онова, там долу, е параклисът на Карнщайнови. — Той посочи надолу към сивите стени на готическата постройка, частично видима през храстите, надолу по наклона. — И чувам брадвата на дървар — добави той, — работещ сред дърветата, които го заобикалят. Той вероятно, може да ни даде сведенията, които търся — и посочи гроба на Миркала — графиня Карнщайн. — Тези селски жители запазват местните традиции на големите фамилиии, чиито истории отмирят сред богатите и имащите титли така скоро, както изчезват и самите фамилиии.

— Имаме един портрет в къщи, на Миркала — графинята Карнщайн. Искаш ли да го видиш? — запита баща ми.

— Време има достатъчно, скъпи приятелю! — отвърна генералът. — Мисля, че съмвиждал оригиналата! Мотивът, който ме доведе при теб по-рано, отколкото възнамерявах първоначално, бе да изследвам параклиса, който сега приближаваме.

— Какво? Видял си графиня Миркала? — възклика баща ми. — Но как, тя е умряла преди повече от един век!

— Не е толкова мъртва, колкото си въобразяваш. Казано ми е! — отговори генералът.

— Признавам, генерале, че вие безкрайно ме озадачавате! — отговори баща ми поглеждайки го.

Въпреки че понякога в държанието на генерала имаше гняв и омраза, в него не се забелязваше нищо лекомислено или налудничаво.

— Остава ми — каза той като минавахме под масивната арка на готическата църква — само една цел, която ме интересува през няколкото години, които ми остават на този свят. И това е, да извърша моето отмъщение, което благодаря на Бога, може все още да бъде извършено от ръката на смъртен.

— Какво отмъщение имаш предвид? — запита баща ми с нараснало изумление.

— Имам предвид да обезглавя чудовището! — отговори той със силно зачервено лице. Гласът му отекна печално в пустите развалини, а стиснатата му в юмрук ръка бе вдигната, сякаш хващаше дръжката на брадва. И той я размаха свирепо във въздуха.

— Какво! — Възклика баща ми, смутен повече от всяко.

— Да ѝ отрежа главата!

— Да отрежеш главата ѝ?

— Да, с брадва, с лопата, с всичко, което може да пререже гърлото на убийцата. Ще видиш! — отговори той, треперейки от гняв. Избързвайки напред той продължи: — Онази греда ще стане за сядане. Твоето мило дете е изморено, остави я да седне, а аз с няколко изречения ще завърша отвратителната си история.

Четвъртият дървен блок, който лежеше върху обрасналия с трева плочник на параклиса, ставаше за пейка, върху която аз с удоволствие седнах. Генералът повика дърваря, който бе отсякъл някои клони затискащи старите стени. С брадвата в ръка, старецът застана пред нас. Той не можа да ни каже нищо за тези паметници, но имало друг старец, каза той, лесничия на тази гора, понастоящем живеещ в къщата на свещеника и той можел да посочи всеки паметник на старата фамилия Карнщайн. За съвсем малка сума дърварят се съгласи да го доведе при нас ако му дадем един от конете си, за по-малко от половин час.

— Отдавна ли сте на работа в тази гора? — запита баща ми стария човек.

— Бил съм тук дървар — отговори той, — подчинен на лесничия цял живот. Преди мен такъв е бил баща ми и така нататък, толкова поколения назад... Бих могъл да ви покажа в селото там самата къща, в която са живели моите предци.

— Как е станало така, че селото да се обезлюди? — попита генералът.

— То било обезпокоявано от призраци, привидения, господине! Няколко били проследени до техните гробове, там разкрити с обичайните проверки и унищожени по единствения начин — чрез обезглавяване, завързване на кладата и изгаряне. Но дотогава много от селяните били убити.

След всичко това много гробове се отворили, но селото не се успокоило. Един благородник от Моравия, който случайно пътувал насам, чул какво ставало и тъй като бил опитен в тези неща, предложил да освободи селото от неговия мъчител. Той направил това по следния начин: луната нея нощ силно светела. Той се качил малко след залез слънце върху кулата на параклиса, откъдето можел ясно да вижда гробището под него. Вие можете да го видите от онзи прозорец. От това място той наблюдавал, докато видял един вампир да излиза от гроба си, да оставя до него ленените дрехи, в които бил обвит и безшумно да се придвижва към селото, за да измъчва неговите жители. Чужденецът видял всичко това, слязъл от камбанарията, взел ленените одежди на вампира и ги занесъл на върха на кулата. Когато вампирът се завърнал от своите мародерства и не намерил дрехите си, изревал свирепо към моравеца горе на кулата. Той в отговор го поканил да се качи и си ги вземе. Тогава вампирът, приемайки, започнал да се качва по камбанарията и когато стигнал до зъбчатите стени, моравецът с един удар на сабята си му разцепил черепа на две и го хвърлил долу в гробището. Чужденецът слязъл по витите стълби и отрязал главата на вампира. На следващия ден я предал заедно с тялото на селяните, които съответно ги набили на кол и ги изгорили. Този моравски благородник имал разрешение от тогавашния глава на семейството, да премести гроба на Миркала — графиня Карнщайн, и така за кратко време неговото място било съвсем забравено.

— Може ли да посочите къде се е издигал? — попита генералът нетърпеливо.

Горският секач поклати глава и се усмихна.

— Нито един жив човек не може да ви каже това сега — каза той, — освен това казват, че тялото било преместено, но и за това никой не е сигурен.

Времето напредваше и като каза всичко това, той пусна брадвата си и замина, оставяйки ни да чуем остатъка от странната история на генерала.

\* \* \*

— Състоянието на моето възлюблено дете — продължи той — започна бързо да се влошава. Лекарят, който я прегледа не можа да изкаже и най-малко мнение за заболяването ѝ. Той видя тревогата ми и предложи консултация. Повиках един по-опитен лекар от Грац.

Изминаха няколко дни преди той да пристигне. Беше добър, набожен и учен човек. След като видяха моята възпитаница заедно, лекарите се оттеглиха в библиотеката, за да се съвещават и обсъдят. Аз, от съседната стая, където очаквах тяхното заключение, чух как гласовете на двамата господа се повишиха в нещо по-остро от една строго философска дискусия. Почуках на вратата и влязох. Сварих старият лекар от Грац да поддържа теорията си. Неговият съперник я оспорваше с нескрита подигравателност, придружена с избухвания в смях.

Тази непристойна проява утихна и свадата приключи при моето влизане.

— Господине — каза първият мой лекар, — моя учен събрат изглежда мисли, че вие искате заклинател, а не доктор.

— Извинете ме — каза старият лекар от Грац с недоволство, — аз ще изкажа моето собствено мнение за случая по мой начин някой друг път. Съжалявам, че не мога да бъда от полза, господин генерал, с моето умение и наука. Преди да замина ще си позволя само да ви предложа нещо.

Той изглеждаше замислен, седна на масата и започна да пише. Дълбоко разочарован, аз се поклоних и когато се обърнах, другият доктор посочи през рамото си към своя колега и с едно помръдане на раменете многозначително докосна челото си.

Тази консултация тогава ме остави точно където бях. Разходих се в парка, но не можех да се разсея. Докторът от Грац, след десет или петнадесет минути, ме застигна. Той се извини, че ме е проследил, но каза, че не можел да се оттегли със спокойна съвест, без да каже още няколко думи. Той ми каза, че не би могъл да събърка, нито една нормална болест не проявяvalа такива симптоми и че смъртта била вече много близо. Оставали, вероятно, още ден или два живот. Ако

фаталният пристъп бил веднага спрян, с много грижи и умение нейните сили можело вероятно да се възвърнат. Но сега всичко било достигнало границите на безвъзвратното. Още един пристъп щял да загаси и последната искрица живот. Аз го попитах какво е естеството на пристъпа.

— Отразил съм всичко в тази бележка, която оставям във ваши ръце, при ясното условие да извикате най-близкото духовно лице и да отворите писмото в негово присъствие. Ако свещеника не дойде, тогава наистина можете да го прочетете — каза докторът.

Той ме попита, преди да се оттегли, дали бих желал да видя един човек напълно запознат с тези неща. Това щяло да ме интересува най-много след като прочета писмото му и сериозно настоя да го поканя. След това си замина.

Свещеникът отсъстваше и аз сам прочетох писмото. В друго време или при друг случай, то би могло да ме накара да се разсмея. Но към какво ли не знахарство не прилягват хората като последен шанс, когато всички обичайни средства не са помогнали и живота на любимо същество е на косъм? Нищо не би могло да бъде по-абсурдно от писмото на учения мъж. То бе достатъчно чудовищно, за да го изпратя в лудница. Той казваше, че пациента страда от посещения на вампир! Убожданията, които племенницата ми опиша, че усетила близо до гърлото си, били, както твърдеше той, от ухапването на онези два дълги, остри и тънки зъба, които всеизвестно е са характерни за вампирите. Не би могло да има съмнения, добавяше той, че добре изразеното присъствие на малкия морав белег, е доказателство за ухапване от демона, както и всеки описан от болната симптом, съвпадал точно с онези, които били отразени при всички случаи на подобни посещения.

Тъй като бях изцяло скептичен към съществуването на подобни чудесии като вампирите, свръххестествената теория на добрия доктор, представляваше по мое мнение само още един пример за познание и начетеност, по особен начин свързан с някаква халюцинация. Бях толкова нещастен и вместо да не правя нищо, аз въпреки това действувах съгласно инструкциите от писмото.

Притаих се в тъмната гардеробна, свързана със стаята на клетата ми племенница, гореше свещ и наблюдавах от там, докато тя дълбоко

заспа. Стоях до вратата, взирах се през малкия процеп с оставена върху масата до мен сабя, както изискваше указанието.

Малко след един часа видях огромно черно тяло много трудно определимо, което пълзеше, както ми се стори в подножието на леглото и бързо се насочваше към гърлото на бедното момиче. Там прerasна в огромна, пулсираща маса.

За няколко мига стоях като вкаменен. Съвзех се и веднага скочих напред със сабята в ръка. Черното създание внезапно се сви към леглото, плъзна се под него и застана на пода на около ярд от кревата. Прикова в мен поглед на притаена жестокост и ужас и аз видях Миларка. Без да се замислям за нищо, моментално нанесох удар със сабята си, но видях Миларка да стои до вратата невредима. Ужасен, аз се приближих и замахнах отново. Тя изчезна! Сабята ми се разлетя на парчета от удара с вратата. Не мога да ви опиша всичко, което се случи през онази ужасна нощ. Цялата къща беше на крак и в суматоха. Призракът Миларка бе изчезнал. Но нейната жертва бързо гаснеше и преди да се пукне зората умря.

Старият генерал беше възбуден. Ние не говорехме. Баща ми се отдалечи малко и започна да чете надписите на надгробните плочи и в тази своя заетост, той премина през вратата на един страничен параклис, за да продължи с търсенето си. Генералът се облегна на стената, избърса очите си и тежко въздъхна. Аз бях облекчена чувайки гласовете на Кармила и госпожата, които в този момент се приближаваха. Гласовете обаче замряха.

В тази пустош, току-що бях изслушала една толкова странна история, свързана с именит и титулуван мъртвец, чиито паметници се разрушаваха наоколо сред прах и бръшлян. Всеки епизод от разказа напомняше ужасно моя собствен загадъчен случай. В това свърталище на духове, затъмнено от диворастящите храсти, които се издигаха гъсти и високи от всички страни на безмълвните му стени, започна да ме обзема страх и сърцето ми замря като помислих, че приятелите ми няма да навлязат и обезпокоят това тъжно и зловещо място.

Старият генерал се опираше с ръка на един разбит паметник, а очите му бяха приковани в земята. Под един тесен сводест вход, украсен с онези демонични гротески, в които проличава циничното и страшно въображение на старите готически майстори, аз с радост

видях красивото лице и фигура на Кармила, влизаша в мрачния параклис.

Тъкмо щях да стана и заговоря, кимайки успокоена в отговор на нейната очарователна усмивка, когато с рев старият човек до мен грабна секирата на дърваря и се втурна напред. Виждайки го, лицето й придоби чертите на уплашен звяр. Това бе моментна и страшна трансформация и тя направи несигурна крачка назад. Преди да мога да извикам, той я удари с всичка сила, но тя се изпълзна от удара и незасегната, сграбчи със своите малки пръсти китката му. Той се бори, за да освободи ръката си, но пръстите му се разтвориха, секирата падна на земята и момичето изчезна. Генералът политна към стената. Сивата му коса беше настръхнала, по лицето му блестяха капчици пот сякаш щеше да умре всеки момент.

Ужасната сцена трая само миг. Първото нещо, което си спомням след нея е, че госпожата стоеше пред мен и нетърпеливо повтаряше все един и същи въпрос: „Къде е госпожица Кармила?“ Накрая отговорих, че не знам, не мога да кажа, но е отишла нататък и посочих вратата, през която госпожата току-що беше влязла. Тя погледна смаяно:

— Но аз стоях там, в коридора, още когато госпожица Кармила влезе и не се е върнала! — Тя започна да вика Кармила през всяка врата, коридор и през прозорците, но отговор нямаше.

— Тя се нарича Кармила? — попита генералът още възбуден.

— Кармила, да! — отговорих аз.

— Но — каза той, — това е Миларка! Същото лице, което много отдавна се наричаше Миркала — графиня Карнщайн. Замини от това прокълнато място, мое клето дете, колкото може по-бързо! Отиди в къщата на свещеника и стой там докато дойдем! Заминаяй! Дано не видиш Кармила повече, тук няма да я намериш!

\* \* \*

Един от най-странно изглеждащите хора, които бях виждала, влезе в параклиса през вратата, през която Кармила беше изчезнала. Беше висок, прегърбен, с тесни рамене и облечен в черно. Лицето му беше загоряло и прорязано от дълбоки бразди.

Носеше шапка със странна форма и широка периферия. Косата му — дълга и прошарена, Висеше на раменете му. Той носеше чифт златни очила и вървеше бавно, с особена провлачена походка, с лице обърнато понякога към небето, понякога наведено към земята сякаш постоянно усмихнат. Неговите тънки дълги ръце се поклащаха, а кълощавите му пръсти покрити в малко широки за тях стари черни ръкавици, махаха и жестикулираха крайно отвлечено.

— Същия човек! — възклика генералът. Приближи се до него с явно удоволствие. — Скъпи ми бароне, колко съм щастлив да ви видя, не се надявах да ви срещна толкова скоро! — Генералът даде знак на баща ми, който през това време се беше завърнал.

Старият приятел на семейството ми доведе мечтателния господин, когото той наричаше „баронът“, да се запознае с баща ми. Представи го формално и те веднага влязоха в сериозен разговор. Странникът извади свитък хартия от джоба си и я разгърна върху износената от времето каменна повърхност на един гроб до тях. Той имаше кутийка с моливи, взе един и започна да чертае линии от точка до точка върху хартията. Всички поглеждаха често от нея към постройката и аз направих заключението, че това бе план на параклиса. Той подкрепи, онова което мога да нарека негова лекция, с прочетени епизодични откъси от някаква мръсна малка книжка, чийто жълти листи бяха много гъсто изписани.

Заедно се насочиха към страничното крило срещу мястото, на което бях застанала. Разговаряха в движение, после започнаха да измерват разстоянието с крачки и накрая всички се събраха пред една част от страничната стена, която започнаха да разглеждат с големи подробности, смъквайки бръшляна, който се увиваше около нея. Изстъргаха мазилката с върховете на своите бастуни, драскаха и почукваха тук и там. Накрая установиха съществуването на широка

мраморна плоча с релефно изрязани букви върху нея. Със съдействието и на дърваря, който вече се беше върнал, бяха разкрили един надпис на паметник с издълбан герб. Нямаше съмнение, че са тези на отдавна изгубения паметник на Миркала — графиня Карнщайн. Старият генерал, въпреки че не беше отаден на настроение за молитви, вдигна в няма благодарност ръцете и очите си към небето. Чух го да казва: утре пълномощникът ще бъде тук и инквизицията ще бъде проведена съгласно закона! После се обрна към стария човек със златни очила, когото аз вече описах. Сърдечно стисна двете му ръце и каза:

— Бароне, как да ви благодаря? Как да ви благодарим всички ние? Вие ще отървете тази област от една напаст, която измъчваше нейните жители повече от век. Ужасният враг, слава Богу, е проследен.

Баща ми отведе странника на страна и генералът ги последва. Знаех, че ги е отвел, за да не слушам какво говорят и че им разказваше моя случай, защото ги видях често да поглеждат бързо към мен. Когато свършиха, баща ми дойде при мен, целуна ме много пъти и ме отведе от параклиса. Каза:

„Време е да се връщаме, но преди да се приберем вкъщи, ние трябва да включим добрия свещеник към нашата група. Той живее недалеч от тук и трябва да го убедим да ни придружи до замъка“.

Намерихме го и аз вече много изморена, бях доволна, когато най-после стигнахме у дома. Но моето задоволство се превърна в тревога щом открих, че там нямаше вести от Кармила. За сцената, която се разигра в порутения параклис не ми беше дадено никакво обяснение, беше ясно, че това е една тайна, която баща ми реши да пази засега от мен. Зловещото отсъствие на Кармила направи спомена от сцената по-ужасен за мен. Разпорежданията за тази нощ бяха особени. Две прислужници и госпожата трябваше да бдят в стаята ми, а свещеникът и баща ми да бодърстват в съседната гардеробна. През онази нощ свещеникът изпълни някои тържествени ритуали, смисъла на които аз единствено свързвах с необичайните предпазни мерки, взети за моята сигурност по време на сън. Разбрах всичко много ясно няколко дни по-

късно. Изчезването на Кармила бе последвано от прекъсването на моите нощни страдания.

Вие сте чували, без съмнение, за страшното суеверие, което преобладава в Горна и Долна Щирия, в Моравия, Силезия, в Турска Сърбия, в Полша, дори в Русия, суеверието — така трябва да го наречем, за вампира. От моя страна, аз не бях чуvalа теория, която да обясни видяното и преживяното от мен, освен онази предоставена от древното и добре освидетелствано поверье в областта.

На другия ден, официалните процедури станаха в параклиса на фамилията Карнщайн. Гробът на графиня Миркала беше отворен. И генеральт, и баща ми разпознаха своята коварна и красива гостенка, по разкритото ѝ вече за поглед лице. Чертите му, въпреки че цели сто и петдесет години бяха изминали от нейното погребение, бяха украсени от топлината на живот. Очите ѝ бяха отворени и никаква мъртвешка миризма не излизаше от ковчега. Двамата медици, единият присъстващ официално, а другият от страна на водещия следствието, установиха изумителния факт, че имаше слабо, но забележимо дишане и съответствуваща дейност на сърцето. Крайниците бяха съвършено гъвкави, плътта еластична, а оловния ковчег беше напълнен с кръв, в който на дълбочина от седем инча лежеше потопено тялото. Там бяха всички общоприети признания и доказателства за вампиризъм. Тялото, в съответствие с древната практика, беше вдигнато и един остьр кол прободе сърцето на вампира, който издаде пронизителен вик в момента, вик еднакъв с онзи, издаден от жив човек при последната му агония. Тогава главата беше отсечена и потоци кръв рукаха от прерязания врат.

Тялото и главата после бяха поставени върху купчина дърва и превърнати в пепел, която бе хвърлена в реката и отнесена. Оттогава, тази област не беше вече никога измъчвана от посещенията на вампир.

Баща ми има едно копие от доклада на Имперската Комисия, с подписите на всички, които присъстваха на тези съдебни процедури, приложени като потвърждение на изложеното. От този официален документ аз извлякох кратки данни, за да опиша тази последна потресающа сцена.

\* \* \*

Вие предполагате, че сега аз пиша всичко това със спокойствие. Далече не сте прави. Аз дори не мога да помисля за това без вълнение. Нищо освен вашето искрено желание, многократно проявявано, не би ме накарало да седна и да пиша за онова, което разстрои нервите ми за много месеци напред и приズова отново сянката на неописуемия ужас, който години след моето освобождение продължи да помрачава моите дни и нощи. Самотата стана за мен непоносимо страшна.

Нека прибавя и дума-две за онзи чудноват барон Ворденбург, на чийто странни познания ние бяхме задължени за откриването гроба на графиня Миркала. Той беше преместил жилището си в Грац, където живееше съвсем осъдено от онова, което му бе останало от някога богатите имения на неговото семейство в Горна Щрия. Отдал се бе на старателното и усърдно изследване на добре установената традиция на вампиризма. Имаше под ръка всичките големи и незначителни творби по въпроса, между които аз си спомням само няколко от онези, които той зае на баща ми. Баронът имаше един обемист справочник за всички юридически случаи, от които той бе извлякъл система от принципи, които очевидно определяха състоянието на вампира. Мога да спомена, набързо, че мъртвешката бледост, приписвана на този вид е само една мелодраматична измислица. Те показват както в гроба, така и когато се появят в човешко общество, признаци на здравословен живот. Когато ковчегът им се отвори на дневна светлина, те проявяват всички симптоми като онези, които доказаха вампирското съществуване на отдавна починалата графиня Карнщайн.

Как те излизат от своите гробове и се връщат в тях за известно време всеки ден, без да разместят пръстта или да оставят някаква следа за безпорядък в състоянието на ковчега или погребалните одежди, винаги е било необяснимо. Двойственото съществуване на вампира се поддържа чрез ежедневно подновяван сън в гроба. Неговата силна жажда за човешка кръв представлява енергията за неговото съществуване в будно състояние. Вампирът е склонен да се увлича по определени хора със завладяваща страсть, приликаща на любовната. Преследвайки целта си, той проявява неизчерпаемо

търпение и хитрост, тъй като на достъпа до даден обект може да бъде попречено по стотици начини. Той не се отказва, докато не пресити похотта си и не източи до край силно желаната жертва. В тези случаи той пестеливо забавя своето убийствено удоволствие. С възискателността на епикуреец го усилва с подходи на изкусно ухажване. Тогава той изглежда сякаш копне за нещо като симпатия и разбирателство. В обикновените си отношения, той се отправя директно към своя обект, омаломощава го насилиствено и го задушава.

Баща ми разказа на барон Ворденбург, който остана с нас за две или три седмици след прогонването на Кармила, историята за моравския благородник и вампира в гробището Карнщайн. Попита го как бе открил точното място на отдавна скрития гроб на графиня Миркала. Смешното лице на барона се сбръчка в загадъчна усмивка. Той погледна надолу към своята изхабена калъфка за очила и заигра с нея. После, поглеждайки нагоре, каза:

— Имам много дневници и други книжа написани от този забележителен човек. Най-любопитният от тях, е този относящ се до посещението в Карнщайн, за което вие говорите. Традицията, разбира се, се обезцветява и изопачава малко. Може да е бил смятан за благородник от Моравия, но в действителност бил родом от Горна Щрия. Достатъчно е да кажа, че в най-ранната си младост бил страсен и привилегирован обожател на красивата Миркала — графиня Карнщайн. Нейната ранна смърт го хвърлила в неутешима скръб. В природата на вампирите е да се увеличават и множат, но съгласно един установен и призрачен закон. Предположете отначало, че една област е незасегната от този бич. Как започва той и как се разпространява? Ще ви кажа. Някой човек, малко или повече зъл, слага край на живота си. Самоубиецът, при известни обстоятелства става вампир. Този призрак посещава живите хора в техните сънища. ТЕ умират и почти неизменно, в гроба се превръщат във вампири. Така е станало в случая с красивата Миркала, която е била обладана от един от тези демони. Моят предтеча, Ворденбург, чиято титла все още нося, открил това и в процеса на научните занимания, на които се бил отдал, научил още много неща. Между другото, той стигнал до заключението, че рано или късно, подозрението за вампиризъм вероятно ще падне върху мъртвата графиня, която като жива била негов идол. Изпитал страх, че каквато и да била тя, нейните тленни останки ще бъдат

осквернени от насилието на една посмъртна екзекуция. Той оставил любопитен документ, за да докаже, че вампира при изгонването му от неговото двойствено съществуване, е пренесен в един далеч по-ужасен живот. И той решил да спаси от това обичаната от него някога Миркала. Предприел хитър ход при идването си тук с мимо преместване на тленните ѝ останки и истинско унищожаване на нейния паметник. Когато старостта го споходила незабелязано, той на преклонна възраст си припомнил местата, които изоставил и преосмислил по друг начин вече стореното. Той направил чертежите и забележките към тях, които ме доведоха до самото място. Написал и признание за разочарованието, което изживял. Ако е имал намерение за никакви по-нататъшни действия в тази насока, смъртта му попречила. Ето, че сега ръката на далечен роднин продължи преследването до леговището на зияра, твърде късно за мнозина.

Поприказвахме още малко и между другите неща, които той каза, бе и това:

— Един от белезите на вампира е силата на ръката му. Крехката ръка на Кармила стисна като стоманени клещи китката на генерала, когато той вдигна брадвата за удар. Но силата не се ограничава само до стискането, тя вцепенява хванатия крайник, който бавно се възстановява, ако въобще може след това.

На следващата пролет баща ми ме заведе на обиколка в Италия. Останахме далеч от дома за повече от година. Мина много време преди страхът от скорошните събития да затихне. Но и до този час, образът на Кармила се връща в паметта ми с двусмислена последователност — понякога игривото, весело красиво момиче, понякога гърчещия се злодей, когото видях в разрушения параклис. Често се стряскам, мислейки че съм чула леките стъпки на Кармила пред вратата на гостната.

**Издание:**

Малко нощно четиво 2: Кармила  
Библиотека „Малко нощно четиво“  
Художник: Валентин Кааянчев  
Издателство „Абагар“, Варна, 1992

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.